

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

ΣΤΑΤΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΛΙΣΜΟΣ

Μικρά και μεγάλα
έργα τέχνης

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Εάν ο στατικός μοντελισμός θεωρείται κόμπι, παρατηρώντας τις δημιουργίες των συνομιλητών μας στο σημερινό αφιέρωμα των “διαδρομών” διαπιστώνουμε ότι με πολύ μεράκι και πάθος, το κόμπι αναγκάζεται σε τέχνη και μάλιστα με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Καράβια, αεροπλάνα, πολεμικά άρματα, ολόκληρες αναπαραστάσεις από ιστορικά γεγονότα προσφέρουν ένα πραγματικό ταξίδι στο χρόνο, καθώς η αξία του κάθε μικρού ή μεγάλου “έργου τέχνης” για τον στατικό μοντελισμό, κρίνεται όχι μόνο από την καλλιτεχνική δουλειά τού δημιουργού του αλλά και από την ιστορική και τεχνική του ακρίβεια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 6 ~ Μικρά και μεγάλα έργα τέχνης στατικού μοντελισμού

σελ. 7 ~ Συνέντευξη με τον Δημήτρη Αποστολάκη

σελ. 8 ~ Παιδότοποι

σελ. 9 ~ Σερφαρίσματα, Πολιτισμός

σελ. 10 ~ Τα τραγούδια της Ξενιτειάς

σελ. 11 ~ Βιβλία, Αφορμή

σελ. 12 ~ Υγεία & Βότανα

No.497

Φανταστικό μουσείο

Alonso Cano, “Ο Χριστός υποβασταζόμενος από έναν άγγελο”, 1625-1652, Μαδρίτη, Μουσείο Πράδο.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

πολυπράγμων Αλόνσο Κάνο είχε υπάρξει μία από τις πλέον εμβληματικές φυσιογνωμίες του ισπανικού 17ου αιώνα. Οντας ο ίδιος όχι μονάχα ζωγράφος, αλλά και γλύπτης, αλλά και αρχιτέκτονας, εμφάνιζε μια ιδιαίτερη ροπή προς το κλασικό γυμνό και τη μελέτη στο ανατομικό σχέδιο, στοιχεία που θεωρούνταν απαραίτητα και στην εξάσκηση της γλυπτικής τέχνης.

Η προσέγγιση του φωτισμένου κλασικού ανδρικού γυμνού παρουσιάζει στο σημείο αυτό μια ταύτιση με μια αντίστοιχη προσέγγιση της ζωγραφικής τέχνης από το “θεϊκό” Μιχαήλ-Άγγελο, από τον οποίο ο Κάνο εμφανώς είχε δεχθεί σημαντικές επιρροές. Εμφανές γίνεται το σήμα αυτό κατατεθέν της τεχνοτροπίας του Κάνο και στο εν λόγω έργο στην απολλώνιας ομορφιάς μορφή του νεκρού Χριστού, που χωρίς τη χρήση εκφραστικών υπερβολών και με τρόπο κόσμιο και συγκρατημένο, εκπέμπει στο θεατή την απαιτούμενη γαλήνη και περιουλοσύνη, όπως απαιτεί η σοβαρότητα της στιγμής.

Στην έντονη αντίθεση ανάμεσα στο πλούσια φωτισμένο σώμα του Ιησού και το σκοτεινό τμήμα που τον περιβάλλει ξεχωρίζουν οι ιριδίζοντες τόνοι του ενδύματος του αγγέλου, ενδεικτικές της μελέτης από την πλευρά του ζωγράφου της βενετσιάνικης χρωματικής παλέτας, ενώ οι ισπανικές καταβολές του Κάνο γίνονται αισθητές στην αριστοτεχνικά αποδοσμένη νεκρά φύση στο έδαφος -αποτελούμενη από τα arma Christi (καρφιά, σπόγγο και ακάνθινο στέφανο) τα οποία κείνται μέσα σε μια διακριτικά φωτισμένη μεταλλική λεκάνη- η οποία προσεγγμένη στις επιμέρους λεπτομέρειές της θα μπορούσε κάλλιστα να σταθεί ως αυτονομημένη καλλιτεχνική σύνθεση.

23/1

Αγαθάγγελος,
Διονύσιος

24/1

Ζωσιμάς,
Ξένος

25/1

Γρηγόρης,
Μαργαρίτα

26/1

Ξενοφών

27/1

Χρυσόστομος

Διεθνής Ημέρα Μνήμης
για τα Θύματα
του Ολοκαυτώματος

28/1

Παλλάδιος

Ευρωπαϊκή Ημέρα Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων

29/1

Βαλαμιά

διαδρομές

ΣΤΟ

internet

www.haniotika-nea.gr

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΙΡΗ ΚΟΝΤΖΟΓΛΟΥ

Λογοτεχνικές αναζητήσεις στον Ελληνισμό της Καππαδοκίας

Το τέλος του συγγραφικού της ταξιδιού στην Καππαδοκία αλλά και η αρχή για νέες περιπέτειες αποτελεί το "Πέρα από τα Παλιά Ασήμια" το τρίτο μέρος της τριλογίας της Μαρίας Κόντζογλου που παρουσιάστηκε το βράδυ της Πέμπτης στο ιστορικό καφέ "Κήπος".

Τέτρα από την αναφορά στο ίδιο το βιβλίο, η συγγραφέας παρουσίασε φωτογραφικό υλικό και εικόνες από τις επισκέψεις της στην Καππαδοκία -όπου και εξελίσσεται η πλοκή του μυθιστορήματος- κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον του κόσμου που βρέθηκε στον χώρο του καφέ.

«Το να ολοκληρώνεται ένα τόσο μεγάλο συγγραφικό έργο είναι ένα προσωπικό στοίχημα γιατί όταν ξεκινάς να γράφεις ένα τόσο μεγάλο βιβλίο δεν ξέρεις αν θα προλάβεις να το τελειώσεις. Αν θα υπάρχει η έμπνευση, ο χρόνος, η πρεμία που απαιτείται» είπε η κα Κόντζογλου μιλώντας στους δημοσιογράφους.

Για τους λόγους που επέλεξε η ιστορία της να έχει ως βάση την Καππαδοκία η κα Κόντζογλου απάντησε πως είναι μια περιοχική "αδικημένη" εν συγκρίσει με τα παράλια της Μικράς Ασίας, την Κωνσταντινούπολη και τον Πόντο.

Όσο για το μέλλον της συγγραφικής της δουλειάς ήδη εργάζεται πάνω σε μια νέα ιδέα. «Ξεκίνησα να γράφω ένα βιβλίο και πάλι προσπαθώ να φωτίσω μια συγκεκριμένη ιστορική στιγμή όχι τόσο γνωστή. Ξέρετε, δεν γράφω τόσο και να αφηγούμαι τα πολύ γνωστά γεγονότα, επικεντρώνονται στα μικρά γεγονότα που για λίγο δεν έγιναν μεγάλα και αιματοβαμμένα. Πρέπει να αναδειξουμε το τι έχει περάσει ο ελληνικός λαός και ο πολιτισμός του και σε αυτό το θέμα θα αναφέρεται το νέο μου βιβλίο».

Την παρουσίαση χαιρέτισε ο ιδιοκτήτης του "Κήπος" Βασίλης Σταθάκης ευχαριστώντας τη συγγραφέα για την «τιμή που μας

Από αριστερά, Μ. Κόντζογλου, Β. Σταθάκης και Ε. Κουτσουπάκη στην παρουσίαση του "Πέρα από τα Παλιά Ασήμια".

κάνει να παρουσιάσει βιβλίο της στο μοναδικό ιστορικό καφέ της χώρας», ενώ η κα Ελένη Κουτσουπάκη από το βιβλιοπωλείο "Librairie" που μαζί με τις εκδόσεις "Μεταίχμιο" πραγματοποίησαν την εκδήλωση επεσήμανε τη συμβολή της κας Κόντζογλου στη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία.

Γ.ΚΩΝ.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ "ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΛΗΣΙΔΗΣ"

"Της Ιθάκης το ωραίο ταξίδι..."

Στις 6 Φεβρουαρίου στο Θέατρο "Δ. Βλησίδης", στις 9μ.μ ακριβώς, παρουσιάζεται η παράσταση "Της Ιθάκης το ωραίο ταξίδι..." (σε 3 πράξεις), σε συνδιοργάνωση με την Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ.-Κ.Α.Μ., η οποία είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Γιώργου Μανουσέλη. Η είσοδος είναι ελεύθερη με προαιρετική οικονομική συνεισφορά, και όλα τα έσοδα θα δοθούν στο Παράρτημα Χανίων της ΕΛΕΠΑΠ, "Κέντρο Δρ. Μαρίας Τζαμαριουδάκη".

Για την "Ιθάκη":

Μία πολυμορφική παράσταση βασισμένη σε μια ιδέα του Γιώργου Λουτσέτη, στην οποία συνομιλούν η μουσική με τις εικόνες, μέσα από τις αφορμές που δίνουν τρεις στίχοι από την "Ιθάκη" του Κωνσταντίνου Καβάφη. Στην παράσταση ακούγονται πρωτότυπες μουσικές συνθέσεις του Γιώργου Λουτσέτη, παρουσιάζονται πρωτότυπα κείμενα, στίχοι και ποιήματα, καθώς και φωτογραφίες εξαιρετικών δημιουργών, ηλιασισμένα με έργα των παρακάτω δημιουργών: Yann Tiersen, Βαγγέλης Παπαθανασίου, Ennio Morricone, Michael Nyman, John Lennon, Pink Floyd, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Ελένη Καραϊνδρου, Σταύρος Ξαρχά-

κος, Μίκης Θεοδωράκης, Νίκος Γκάτσος, Κώστας Βάρναλης, Θεόδωρος Αγγελόπουλος, Charlie Chaplin, Οδυσσέας Ελύτης, Pablo Neruda.

Συντελεστές της παράστασης:

Ιδέα - δομή παράστασης, σκηνοθεσία, πιάνο - τραγούδι: Γιώργος Λουτσέτης.
Τραγούδι: Ελισάβετ Βερούλη.

Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Κώστας Βερονίκης, Αργυρώ Βουτετάκη, Κατερίνα Βουτετάκη.

Shadow movements: Κάλλι Ρουμελιώτου, Έρη Κεχρά, Γρηγορία Οικονομάκη, Θάλεια Ραγκούση

Συνδιοργάνωση: "Nest" Studio & Productions - Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ.-Κ.Α.Μ.

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΤΕΕ

"Θάνατος στη Βενετία"

Με την προβολή της ταινίας του Λουκίνο Βισκόντι "Θάνατος στη Βενετία" (1971) συνεχίζεται ο δεύτερος κύκλος προβολών του κινηματογραφικού αφιερώματος στον φημισμένο ιταλικό κινηματογράφο με τον γενικό τίτλο: "Μικρά Αριστουργήματα Μεγάλων Ιταλών Σκηνοθετών", που διοργανώνει ο πολιτιστικός σύλλογος "Οι Φίλοι των Γραμμάτων και των Τεχνών".

Η προβολή θα γίνει αύριο Κυριακή στις 8μ.μ. στη γνώριμη αίθουσα του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης (Νεάρχου 23).

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Παράσταση butoh

Στο πλαίσιο της έκθεσης "Ο Κόσμος του Γιάννη Κύρου. Σκηνικά, κοστούμια και αρχειακό υλικό από το θέατρο, τον χορό, τη μουσική και την τηλεόραση", αύριο Κυριακή και ώρα 8μ.μ. η Μαρία Μαλαξιανάκη παρουσιάζει τη χορευτική παράσταση butoh "Καταυλισμοί Ονειρών" στη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.

Χορογραφία, κοστούμια: Μαρία Μαλαξιανάκη.

Χορεύουν: Στέλλα Αναγνωστοπούλου, Κατερίνα Παπανδρέου, Καλλιόπη Πανδή και Μαρία Μαλαξιανάκη.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Συναυλία με τον Πάνο Μουζουράκη

Ο Πάνος Μουζουράκης έρχεται στα Χανιά για μία συναυλία σήμερα Σάββατο στις 10:30μ.μ. στο Villa club.

Θα ερμηνεύσει τραγούδια δικά του, καθώς και πρωτότυπες έως και χιουμοριστικές διασκευές από ελληνικά και ξένα τραγούδια, που τον σημάδεψαν.

Τις εμφανίσεις αυτές πραγματοποιεί με τη συμμετοχή του Δημήτρη Φροσύνη στο μπάσο, του Μιχάλη Κατσαρού στα πλήκτρα, του Γρηγόρη Ντάνη στην κιθάρα, του Βαγγέλη Κοτζαμπάση στα τύμπανα και του Ανδρέα Κουταλά στον ήχο.

Τιμές εισιτηρίων: προπώληση 10 ευρώ, στην είσοδο 12 ευρώ. Ώρα έναρξης: 10:30μ.μ.

Προπώληση: Jukebox - Σκρύνδλωφ 1, τηλ.: 2821027165.

Τηλ. κρατήσεων: 6942209209-2821060301-6980809999.

ΣΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ Ο"

Εντεχνα τραγούδια

Εντεχνα αγαπημένα τραγούδια θα παρουσιάσουν η Σοφία Πατέλη (φωνή) και ο Πάνος Γιαμπουλντάκης (πιάνο - φωνή) σήμερα Σάββατο στις 10μ.μ. στο "Μεγάλο Ο".

ΣΤΙΣ "ΕΠΙΛΟΓΕΣ"

Συνάντηση Λέσχης Αναγνωστών

Η Λέσχη Αναγνωστών του βιβλιοπωλείου "Επιλογές" θα συναντηθεί σήμερα Σάββατο στις 6 το απόγευμα στον χώρο του βιβλιοπωλείου.

Ο κ. Στ. Φιλιππίδης θα παρουσιάσει το βιβλίο "Ερωτευμένες γυναίκες" και στη συνέχεια θα γίνει η κοπή της βασιλόπιτας της Λέσχης.

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 28210 52640.

ΣΤΟ Κ.Π.Δ. ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ

Βιωματικό σεμινάριο για εκπαιδευτικούς

Βιωματικό σεμινάριο φιλαναγνωσίας για τους εκπαιδευτικούς της 1ης Περ. Ν. Χανίων θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 25 Ιανουαρίου 5:30μ.μ.-7:30μ.μ. στο Κέντρο Παιδικής Δημοουργίας Αγ. Ιωάννη, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος φιλαναγνωσίας που τρέχει τη χρονιά αυτή, με θέμα "Φιλαναγνωστικές Δράσεις και... αποδράσεις". Το σεμινάριο θα εμπνεύσει η ξεχωριστή θεατρολόγος και συγγραφέας Άννα Κοντολέων, η οποία θα προσπαθήσει να δείξει στους εκπαιδευτικούς πώς από το κείμενο περνάμε σε δράσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ

konstasgeorge@gmail.com

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

dmaridakis@yahoo.gr

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

markantonakis@haniotika-nea.gr

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

efoudoulaki@yahoo.gr

ΣΤΑΤΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΛΙΣΜΟΣ

Μικρά και μεγάλα έργα τέχνης

η ζωγραφική, τη γλυπτική, τη σκηνοθεσία, τη φωτογραφία ακόμα και τη φαντασία μπορεί να συναρμολογήσει κάποιος παρατηρώντας προσεκτικά ένα στατικό μοντέλο, είτε αυτό είναι ένα πλοίο ή καΐκι, ένα τρένο ή ένα αεροπλάνο, ένα κτήριο, ιστορικές αναπαραστάσεις, κάστρα, φιγούρες παραμυθιών και στρατιωτών. Ο μοντελισμός, περί ου ο λόγος, δεν έχει καμία σχέση με μια απλή συναρμολόγηση κομματιών. Θέλει γνώση, αγάπη, μεράκι και, κυρίως, υπομονή! Είναι ένα χόμπι που σταδιακά γίνεται πάθος. Στις “διαδρομές” μίλησαν τέσσερα μέλη του Συλλόγου Μοντελιστών Χανίων, οι οποίοι ασχολούνται χρόνια τώρα με την τέχνη αυτή που λέγεται μοντελισμός...

Γιάννης Πατούρας

Το κάθε μοντέλο με... ταξιδεύει

Με μεράκι και δεκάδες ώρες δημιουργικής απασχόλησης, για το καθένα από τα δεκάδες στατικά μοντέλα που έχει κατασκευάσει από το 1970 και συνεχίζει μέχρι και σήμερα, ο Γιάννης Πατούρας -μέλος του Συλλόγου μοντελιστών Χανίων- δηλώνει ότι «ο μοντελισμός για μένα δεν είναι μόνο χόμπι, είναι το οξυγόνο μου και η φυγή από την καθημερινότητα»...

Το πρώτο μου “συναρμολογούμενο”...

«Ενας συγγενής στα τέλη της δεκαετίας του '70 ενώ εγώ ακόμα ήμουν μαθητής στο δημοτικό, μου έκανε δώρο το πρώτο μου μοντέλο -“συναρμολογούμενο” που λέγαμε εμείς τότε, στατικό μοντέλο σήμερα- της εταιρείας Matchbox σε κλίμακα 1/72. Ήταν ένα αμερικάνικο ημερησιοδρομικό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το έφτιαξα όπως μπορούσα, χρησιμοποιώντας μια απλή κόλλα. Τώρα αυτό το μοντέλο αν το δει κάποιος ίσως και να γελάσει. Όμως το κατασκεύασα χωρίς να γνωρίζω τίποτα από μοντελισμό. Η διαδικασία, λοιπόν, της συναρμολόγησης άρχισε να μου αρέσει και να μου κεντρίζει το ενδιαφέρον, στο να φτιάξω και άλλα μοντέλα. Το συγκεκριμένο μοντέλο μου άρεσε ως θέμα και έτσι με την κατασκευή αρμάτων ασχολήθηκα μετέπειτα για πολλά χρόνια. Στη συνέχεια άρχισα να αγοράζω, συνήθως από Σούπερ Μάρκετ αλλά και Βιβλιοπωλεία διάφορα “συναρμολογούμενα”. Σταμάτησα ως μαθητής Γυμνασίου, ενώ ξεκίνησα και πάλι μετά το 1985, όταν πλέον ήμουν φοιτητής στη Θεσσαλονίκη. Από τότε μέχρι και σήμερα δεν έχω σταματήσει...

Οι καλές φιγούρες πρέπει να μοιάζουν με πίνακες ζωγραφικής... «Από τα άρματα μάχης πέρασα αποκλειστικά για πολλά χρόνια στην κατασκευή ιστορικών φιγούρων από την εποχή του Μεσαίωνα μέχρι και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο λόγος που ασχολούμαι με τις φιγούρες είναι ότι μου αρέσει ιδιαίτερα η ζωγραφική και

το σχέδιο γενικότερα. Οι φιγούρες λοιπόν εμπεριέχουν μέσα πολλή ζωγραφική. Είναι αρκετά δύσκολο και χρειάζεται αρκετή εμπειρία και γνώσεις να ζωγραφίσεις μια φιγούρα ανθρώπου σε μια κλίμακα 18 ή 20 φορές μικρότερο από το κανονικό. Χρειάζεται μια καλλιτεχνική ευαισθησία, υπομονή και γνώσεις, για να καταφέρεις να ζωγραφίσεις τη φιγούρα από το κεφάλι μέχρι τα πόδια και να πετύχεις ακόμα και τη σκιά ή και το φως που θέλεις να φαίνεται πάνω στο σώμα. Το τελικό λοιπόν αποτέλεσμα θα πρέπει να μοιάζει με ένα καλό πίνακα ζωγραφικής».

Διοράματα: ο απόλυτα δύσκολος συνδυασμός...

«Τα τελευταία χρόνια κατασκευάζω διοράματα που περιλαμβάνουν οχήματα, άρματα, στρατιωτικές φιγούρες, σπίτια, δρόμους κ.ά. με θέματα εικόνες από τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα διοράματα είναι η απόλυτη ελευθερία για τον μοντελιστή, αφού του δίνει την δυνατότητα να δημιουργήσει εντυπωσιακές τρισδιάστατες εικόνες, είτε από μια φωτογραφία, είτε από κάποια σκόρπια κομμάτια που έχει στο εργαστήριο του. Το διοράμα είναι το πιο δύσκολο θέμα, αφού συνδυάζει ζωγραφική για τις φιγούρες, αλλά και κατασκευαστική δυσκολία, αφού π.χ. ένα άρμα μάχης μπορεί να αποτελείται και από 500 μικρά τεμάχια, όπως επίσης ο μοντελιστής θα πρέπει να διαθέτει τεχνικές βαψίματος των αντι-

κειμένων, ώστε να μπορεί να δώσει το όγκο που χρειάζονται τα αντικείμενα και να πετύχει το αποτέλεσμα που θέλει».

Μισαδάκια σε κούτες...

«Έχω αρκετά μισοτελειωμένα μοντέλα σε κούτες, τα οποία όταν θα έρθει η ώρα τους θα τα ξαναπιάσω. Επίσης κάποια μοντέλα τα οποία έχω κατασκευάσει πριν από 15 χρόνια, κάποια στιγμή θα αρχίσω να τα αναπαλαιώνω, γιατί βλέποντάς τα έχουν κάποιες ατέλειες, αφού οι γνώσεις που είχα τότε, δεν συγκρίνονται με το σήμερα».

Υψηλό το επίπεδο των μοντελιστών στα Χανιά

«Στον Σύλλογό μας υπάρχουν 40 μέλη με υψηλό επίπεδο τεχνικής και γνώσεων. Αυτό φαίνεται και από τις αρκετές διακρίσεις και βραβεία που έχουμε κερδίσει σε διαγωνισμούς τόσο εντός Ελλάδας, όσο και στο εξωτερικό».

Την συζήτησή μας με τον Γιάννη, παρακολούθησε όλη την ώρα αμίλητη η σύζυγός του Ελενα, που στη τελευταία ερώτησή μας και πριν προλάβει αυτός να απαντήσει, για το πώς “βλέπει” το χόμπι του αυτό η σύζυγός του, αυτή με καμάρι απάντησε «με θαυμασμό! Για την υπομονή του και τις ατελείωτες ώρες σκυμμένος πάνω στα μοντέλα του»...

Κώστας Ορνεράκης

Ενας δεξιότηνης των καραβιών

Η ενασχόλησή του ξεκίνησε από παιδί όταν ένας ξάδελφός του, του χάρισε ένα μοντέλο. Ενα μοντέλο που δεν τελείωσε ποτέ αλλά έμελλε να βάλει το “μικρόβιο” του μοντελισμού στον μικρό τότε Κώστα. Το πάθος του να συναρμολογεί πράγματα βρήκε ένα ιδανικό πεδίο... «Β' και Γ' Δημοτικού ήμουνα πλέον μανιώδης. Η συκωρεμένη η μάνα μου ήταν εμπόρισα στον Κάτολα. Θυμάμαι κοντά στα Στιβανάδικα το παιχνιδάδικο του Ναξάκη που ήταν ο πρώτος που έφερε μοντέλα στα Χανιά. Ο Καπενεκάκης έφερε αργότερα. Ημουν τακτικός πελάτης και στους δύο», θυμάται ο Κώστας που συνταξιούχος και παππούς πια -κι έχοντας κατασκευάσει δεκάδες μοντέλα- συνεχίζει με το ίδιο πάθος να συναρμολογεί και να κατασκευάζει διάφορα αντικείμενα μοναδικής λεπτομέρειας.

Τον ρωτάω τι τον συναρπάζει στη διαδικασία: «Το ό,τι είναι δύσκολο», μου απαντά και εξηγεί το πάθος του για τα καράβια που παλαιότερα αποτελούσαν από τις πιο δύσκολες προκλήσεις για τους μοντελιστές.

«Δεν είναι ότι μου αρέσουν τα κανόνια. Τα κανόνια μου αρέσουν μόνο και μόνο γιατί έχουν πολλές βίδες και είναι δύσκολο να τα αναπαραστήσεις πιστά», μου λέει και αρχίζει να μου αποκαλύπτει το μαγικό σύμπαν του μοντελισμού. Ενα σύμπαν που απαιτεί από τους λάτρεις του να αναζητούν ιστορικές πληροφορίες και να ερευνούν σε βάθος την εποχή του αντικειμένου που θέλουν να κατασκευάσουν μέχρι να γίνουν μάστορες στις πιο σύνθετες και περίπλοκες τεχνικές για να δημιουργήσουν ένα ρεαλιστικό και αισθητικά άρτιο αποτέλεσμα.

Τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσει κανείς στο πλαίσιο της έρευνας πολλά και η αναζήτηση κρύβει συχνά πολλές ευχάριστες εκπλήξεις. Όπως τότε που μέσω του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης ο Κώστας ζήτησε και βρήκε αρνητικά φωτογραφιών μιας νορβηγικής κατασκευής τορπιλάκατος του Πολεμικού Ναυτικού ή οι φωτογραφίες που του έστειλε από το εξωτερικό ένας άλλος μοντελιστής ο οποίος διάβασε σε ένα φόρουμ στο ίντερνετ τι ψάχνει

ο Κώστας και επί 3 σαββατοκύριακα έκανε εκατοντάδες χιλιόμετρα με το αυτοκίνητό του για να φωτο-

γραφίσει το καράβι που κατασκεύαζε ο Χανιώτης συνάδελφός του!

Ποιες όμως είναι οι αρετές ενός καλού μοντέλου; «Σίγουρα η ακρίβεια στην αναπαράσταση και στην κλίμακα. Από εκεί και πέρα χρειάζεται να συνδυάσεις τέχνη και τεχνική που όταν αυτά φτάσουν σε ένα υψηλό επίπεδο, τότε το έργο κάποιου γίνεται αναγνωρίσιμο», σημειώνει.

Προς επίρρωση των παραπάνω μού δείχνει λεπτομέρειες από διάφορα εντυπωσιακά μοντέλα που βρίσκονται μέσα σε προθήκες τοποθετημένες σε διάφορα σημεία στο σπίτι. Λεπτομέρειες όπως αυτή ενός δύτε που από το σπικωμένο τζάμι του σκάφανδρου που

φοράει μπορεί κάποιος να διαβάσει τα γράμματα του κουτιού που κάθεται ο σκαφανδρίτης! Ακόμα και μέσα στην καμπίνα της γέφυρας που δεν είναι ορατή από τον θεατή υπάρχει προσήλωσή στη λεπτομέρεια του χώρου και των χειριστηρίων...

Τον ρωτάω πόσο χρόνο του παίρνει να κατασκευάσει ένα μοντέλο: «Πλέον είμαι αρκετά ώριμος και αυτό παίζει σημαντικό ρόλο. Μια ιδιοκατασκευή -δηλαδή ένα μοντέλο που έχεις μόνο τα σχέδια- μπορεί να τη δουλεύεις 1,5 ή και 2 χρόνια. Από εκεί και πέρα στα “διαλείμματα” μπορείς να δουλέψεις κάτι που χρειάζεται 10-15 μέρες. Υπάρχει πάντως κι ένα καράβι, η πρώτη αμερικάνικη τορπιλάκατος, που τη δουλεύω με διαλείμματα γύρω στη 5ετία. Εχω τελειώσει με το σκαρί και δουλεύω τη θάλασσα την οποία θέλω να φτιάξω με ρητίνες για να έχει διαφάνεια. Σε κάθε περίπτωση, από ένα σημείο και μετά τα μοντέλα που κρατάνε το ενδιαφέρον σου ζωντανό είναι εκείνα που σε αναγκάζουν να ψαχτείς περισσότερο».

Αντώνης Κουράτορας

Η Τέχνη της... λεπτομέρειας

Είναι η Τέχνη της... λεπτομέρειας αλλά και ένα μέσο απόδρασης από την καθημερινότητα, μας λέει για τον μοντελισμό ο Αντώνης Κουράτορας που αν και σχετικά νεαρός στην ηλικία, ασχολείται εδώ και 22 χρόνια με ειδικότητα στα πολεμικά αεροπορικά θέματα (αεροπλάνα, ελικοφόρα του Β' Παγκοσμίου πολέμου) και διοράματα, δηλαδή σκηνές δράσης με συγκεκριμένες θεματικές π.χ. μάχες κ.ά.

«Η ενασχόληση με τον μοντελισμό προσφέρει καταρχήν γνώσεις Ιστορίας, γιατί για να παρουσιάσεις κάτι αξιοπρεπές πρέπει να έχεις ιστορικά στοιχεία για το θέμα π.χ. ένα μαχητικό αεροπλάνο, πώς ήταν, πού έδρασε, πώς επικίρησε κ.λπ. Παράλληλα, σε ψυχολογικό επίπεδο προσφέρει ηρεμία... σε απροβλεπόμενες κατασκευές, διότι υπάρχουν και... προβληματικές. Υπάρχει αυξημένη δυσκολία όσο πιο ρεαλιστικά προσπαθείς να αντιμετωπίσεις μια κατασκευή. Προσωπικά πιστεύω ότι κάθε μοντελιστής δεν έχει φτιάξει ακόμα εκείνο το τέλειο μοντέλο για το οποίο θα είναι υπερήφανος. Πάντα αυτός που το φτιάχνει, ξέρει τις μικρές ατέλειές του, τα μικρά λάθη του...» σημειώνει.

Ρωτάμε τον κ. Κουράτορας, εάν πρόκειται απλώς για ένα χόμπι ή μια ολόκληρη Τέχνη και μας απαντά: «μπορούμε να πούμε πως πρόκειται και για Τέχνη, διότι κάποιος έχει φτάσει σε τέτοιο επίπεδο δεξιότητάς. Ειδικά σε άλλες χώρες τα περισσότερα βραβεία σε διαγωνισμούς κερδίζονται από μέλη σχολών Καλών Τεχνών, βέβαια εκεί παρουσιάζονται διαφορετικών αξιώσεων μοντέλα».

Μάθημα... Ιστορίας

Πώς όμως επιλέγει τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί; «Συνήθως, με γοητεύει η ιστορία που κρύβεται πίσω από κάθε αεροπορικό θέμα. Για παράδειγμα ένα μοντέλο που μου αρέσει πολύ για την ιστορία του είναι ένα αεροπλάνο F5 που ήταν συνδεδεμένο με την Ελληνική Πολεμική Αεροπορία και έδρασε για πολλά χρόνια στη χώρα μας. Θεωρείται ένα από τα πιο όμορφα τζετ και έχει υπάρξει σε διάφορες παραλλαγές, κάτι που το κάνει πιο ιδιαίτερο.

Αρκεί να έχει κάποιος διάθεση και υπάρχουν εταιρείες με εκατοντάδες κομμάτια που απεικονίζουν και την πιο μικρή λεπτομέρεια... Στα διοράματα μου αρέσουν πολύ οι σκηνές από παγκόσμιο πρωτάθλημα Ράλι που χρειάζονται πολλή δουλειά και... αμέτρητο

Ο Αντώνης Κουράτορας ασχολείται με τον μοντελισμό εδώ και 22 χρόνια με ειδικότητα στα πολεμικά αεροπορικά θέματα (αεροπλάνα, ελικοφόρα του Β' Παγκοσμίου πολέμου) και διοράματα, δηλαδή σκηνές δράσης με συγκεκριμένες θεματικές π.χ. μάχες, αγώνες κ.ά.

χρόνο. Διότι υπάρχουν κατασκευές που χρειάζονται τρεις ώρες και άλλες που χρειάζονται μέχρι... τρία χρόνια. Για παράδειγμα ο Μανώλης ο Κοκκινάκης έχει φτιάξει ένα διοράμα με σκηνή από σιδηροδρομικό σταθμό που του “πήρε” περίπου 2,5 χρόνια. Εγώ χρειάστηκα δύο μήνες μέχρι να δημιουργήσω ένα πολεμικό ελικόπτερο» αναφέρει ο Χανιώτης μοντελιστής.

Είναι ο μοντελισμός ένα “ακριβό σπόρ”; Ο ίδιος πιστεύει ότι: «υπάρχουν μοντέλα που ξεκινάνε από τρία ευρώ μέχρι αρκετές χιλιάδες ευρώ, αναλόγως το πόσο θέλει να επενδύσει κάποιος. Ακριβό δεν είναι, μπορεί με 20 ευρώ κάποιος να βρει ένα αξιοπρεπές μοντέλο με το οποίο θα ασχοληθεί πάνω από ένα μήνα. Αυτό που απαιτεί όμως είναι να “πιάνουν” τα χέρια του μοντελιστή, να

διαθέτει υπομονή και επιμονή γιατί ίσως χρειαστεί να ψάξει πολύ για τα κατάλληλα υλικά, εργαλεία, βιβλιογραφία στο εξωτερικό και φυσικά... ελεύθερο χρόνο».

Ο Σύλλογος, στον οποίο είναι μέλος ο κ. Κουράτορας, τα τελευταία χρόνια προσπαθεί να προσελκύσει νέους ανθρώπους, μαθητές από σχολεία με στόχο να μεταδώσει την Τέχνη του Μοντελισμού.

«Ο μοντελισμός είναι πάθος, είναι “μικρόβιο”, μεράκι, στιγμές ξεκούρασης και χαλάρωσης, σε κάνει να ταξιδεύεις σε άλλες εποχές, να αποκτάς ιστορικές γνώσεις... Ενα μέσο απόδρασης από την καθημερινότητα και για όποιον θέλει να ασχοληθεί, το συστήνουμε ανεπιφύλακτα» επισημαίνει.

“Η επιμονή στην λεπτομέρεια”, ένα από τα χαρακτηριστικά του Μανώλη Κοκκινάκη.

Μανώλης Κοκκινάκης Υπομονή, επιμονή και αδιάκοπη έρευνα

Η υπομονή, η επιμονή και η αδιάκοπη έρευνα χαρακτηρίζουν το έργο του 41χρονου Μανώλη Κοκκινάκη. “Σпециалист” στα “διοράματα” και στην αναπαράσταση ιστορικών σκηνών, ο Μανώλης έχει δημιουργήσει δύο σπάνιες και πολυβραβευμένες κατασκευές με αναφορά στην περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ένα γερμανικό υποβρύχιο και ένα ολόκληρο σιδηροδρομικό σταθμό! Μπαίνοντας στο εργαστήριό του στο Ακρωτήρι αντιλαμβανόμαστε τους λόγους που οι κατασκευές του πραγματικά εντυπωσιάζουν. Όλα οργανωμένα στην εντέλεια, ξεχωριστός χώρος για το βάζιμο, το κόλλημα, τεράστια ποικιλία από γρανάζια, μεταλλικά, πλαστικά, ξύλινα αντικείμενα, εξοπλισμός για αεροσκάφη, άρματα μάχης, πλοία, ελικόπτερα, για τοπία κ.ά.

«Ήμουν με τη γιαγιά μου, μαθητής δημοτικού, και μπαίνοντας σε ένα κατάστημα με παιχνίδια, πέφτει το μάτι μου σε ένα “κιτ”, ένα μοντέλο ιστοριοφύρου. Ρώτησα τον ιδιοκτήτη τι είναι αυτό και αφού μου εξήγησε ότι το κατασκευάζεις μόνος σου κολλώντας τα τμήματά του κομμάτι-κομμάτι ενθουσιάστηκα, το πήρα και ξεκίνησα να το φτιάχνω. Το ένα έφερε το άλλο και καταλήξαμε εκεί που είμαστε σήμερα» θυμάται ο Μανώλης.

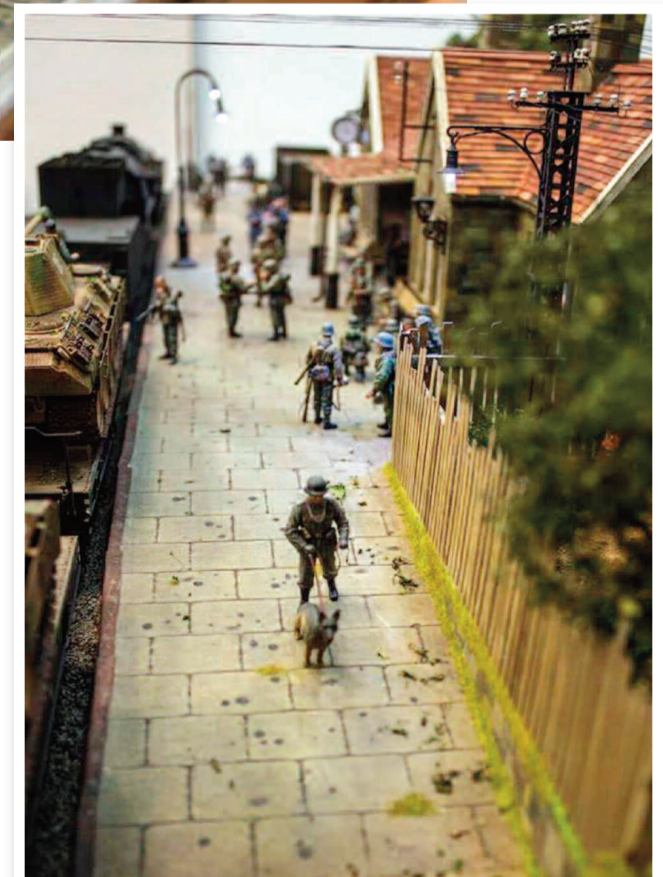
Μας εξηγεί τον συλλογισμό ενός μοντελιστή. Θέλοντας π.χ. να φτιάξει ένα αεροσκάφος, επιλέγει τη χρονική περίοδο, τα χρώ-

ματα, τα χαρακτηριστικά, τα σχέδια, αν θα φτιάξει μηχανή κ.ά. Πέρα όμως από πολλή δουλειά, για τον ίδιο τον Μανώλη ο μοντελισμός είναι πάνω από όλα ξεκούραση. «Προσωπικά ξεκουράζομαι και χαλαρώνω. Όσοι ασχολούμαστε, είμαστε υπομονετικοί άνθρωποι. Υπάρχουν και στιγμές που αγανακτείς και λες νισάφι πια, αλλά λίγο μετά θα συνεχίσεις. Προσωπικά δεν μου αρέσει να αφήνω κάτι στη μέση» λέει χαρακτηριστικά.

Μας δείχνει πώς φτιάχνει τα φύλλα και πώς τα τοποθετεί σε ένα δέντρο μιας νέας του κατασκευής, ένα πεσμένο αεροσκάφος σε αγρό στη Νορμανδία στη Γαλλία! Απίστευτη δουλειά, δουλεμένη μέχρι την τελευταία της λεπτομέρεια.

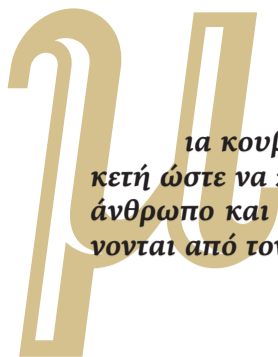
Καθημερινά αφιερώνει ένα δίωρο στην κατασκευή ενώ έχουν υπάρξει και φορές που έμεινε πάνω από τη δημιουργία και ένα οκτώωρο «μέχρι που τα μάτια μου έκαναν... πουλάκια» όπως λέει χιουμοριστικά. Για τις μεγάλα του έργα, απαιτήθηκαν δύο χρόνια κατασκευής και ένας έρευνα!

Οι συγγενείς, οι φίλοι του δεν μπορούν παρά να εντυπωσιάζονται. «Στην αρχή μου έλεγαν “τα παιδιά παίζει”. Όταν όμως βλέπουν τις κατασκευές δεν μπορεί να μην καταλάβουν ότι ο μοντελισμός είναι κάτι διαφορετικό» τονίζει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ

ια κουβέντα -δεν την λες εύκολα και συνέντευξη- με τον Δημήτρη Αποστολάκη από τους "Χαϊνήδες", είναι αρκετή ώστε να καθείς στα μονοπάτια της φιλοσοφίας, της φυσικής, της πολιτικής, του κάθε τι που έχει να κάνει με τον άνθρωπο και τη φύση. Τον έχουν πει εκκεντρικό, τον έχουν πει και τρελό, αλλά όλα αυτά μόνο ως αστεία εκλαμβάνονται από τον ίδιο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ - "ΧΑΪΝΗΔΕΣ":

«Η πολιτιστική πτώχευση

είχε έλθει πριν την οικονομική»

Εξω καρδιά, όπως και τα τραγούδια του, άνθρωπος αληθινός, σε κερδίζει με το χαμόγελο, τη θετική του ενέργεια, την πάντα τεκμηριωμένη άποψή του. Γιατί μπορεί να συμφωνήσεις ή να διαφωνήσεις με αυτά που λέει αλλά σίγουρα δεν θα βρεις κάτι που να μην είναι αληθινό και βγαλμένο από τη ψυχή του και αυτό σε μια εποχή που η υποκρισία και το "φαινεσθαι" περισσεύει... μετράει και μετράει πολύ!

Θα γίνετε λοιπόν οι "Χαϊνήδες" Ευρωπαίοι... Ετοιμάζετε στα τέλη Ιανουαρίου για την ευρωπαϊκή σας περιοδεία σε μεγαλουπόλεις του εξωτερικού, πώς προέκυψε αυτό;

Ειλικρινά δεν ξέρω! Οι περιοδείες, οι δίσκοι και τα βιβλία, είναι γεγονότα. Γεγονότα που αυτοπραγματώνονται, που μας καλούν να υπηρετήσουμε την εξέλιξή τους. Καμιά φορά εμείς σαν ατομικές μονάδες νομίζουμε ότι είμαστε οι δημιουργοί, οι παραγωγοί των γεγονότων με μια αφελή αλαζονεία. Στην ουσία υπακούμε σε μια αναγκαιότητα των καιρών. Αυτό που μου αρέσει να κάνω είναι να αφιερώνομαι στην έρευνα, στην εξερεύνηση του αγνώστου, όπως οφείλει να κάνει ο κάθε πνευματικός δημιουργός. Η τέχνη και η επιστήμη δεν είναι κάτι παραπάνω από εξερεύνηση του αγνώστου όπως έλεγε και ο Αϊνστάιν. Από το συναίσθημα αυτής της εμπειρίας προκύπτει η αληθινή τέχνη και επιστήμη. Οπότε καταβυθίζομαι σαν άλλος δύτης στον σκοτεινό ωκεανό της ύπαρξης και αν στην τύχη πιάσω και κανά ψάρι... έχει καλώς.

Αυτή τη συλλογιστική σας που μου περιέγραψες φαίνεται ότι την ενστερνίζεται και την αντιλαμβάνεται ο κόσμος, γι' αυτό και ως "Χαϊνήδες" βρίσκεστε πολύ ψηλά στην εκτίμησή του...

Κοίτα, είναι πολύ οικουμενικά οικονομικό να είσαι αυτό που δηλώνεις. Πρόσεξε δεν εννοώ χρηματικά οικονομικά! Ακόμα και ένας γεωργός στο χωριό αν ζει ψεύτικα, γελάνε πίσω από την πλάτη του όλοι οι χωριανοί του! Το ίδιο και μια ομάδα ανθρώπων που ανεβαίνουν στη σκηνή και τους βλέπουν πολλοί άνθρωποι σε διάφορα μέρη της χώρας. Αν κάνουν το λάθος να δηλώνουν άλλο από αυτό που είναι, μπορεί να επιβιώσουν σε ένα συννεφένιο θρόνο, αλλά κάποια στιγμή βρέχει, το σύννεφο εξαφανίζεται και τότε πληρώνουν με τόκο ό,τι έχουν κερδίσει. Και όχι μόνο αυτοί αλλά και όλες οι γενιές που έχουν αναθρέψει!

Φαντάζομαι ότι δεν αποδέχεσαι την "ταμπέλα" που σας έχουν βάσει ότι είστε ένα σκηνικό κρητικής μουσικής;

Είναι πλθίο, ρατσιστικό και επικίνδυνο αυτό περί κρητικής μουσικής. Δεν χρειάζεται να πουλήσω την Κρήτη και την κρητική καταγωγή μου. Αυτό έτσι και αλλιώς φαίνεται στο γλωσσικό μου κώδικα, στη συμπεριφορά μου. Η Κρήτη είναι η μητρική μας γλώσσα. Αλλά οι λαοί δεν κρίνονται από αυτό που έχουν αλλά από αυτό που δίνουν.

«Το γέλιο είναι ένας τρομερός τροναδόρος που κάνει τον άνθρωπο πιο οξυδερκή, του δίνει προσωπική ταυτότητα. Το γέλιο αποτελεί επαναστατική πράξη στο σύννεφο της κατάθλιψης που έχει κάτσει πάνω από τον ελληνικό χώρο»

Από τα ιερά τους παντρέματα. Για τους "Χαϊνήδες" ένας μελετητής του μέλλοντος θα πάθει και λίγο πλάκα ακούγοντας τα κομμάτια τους. Το ένα κομμάτι έχει ως βάση την Κρήτη, το άλλο ρουμανοβαλκάνιο, το άλλο σερβοβαλκάνιο, άλλο τζαζ, άλλο ροκ, άλλο μπλουζ, μαθαίνουμε διαρκώς πράγματα που παντρεύονται αβίαστα μέσα μας. Οι "Χαϊνήδες" είναι ανένταχοι. Σίγουρα δεν κατατάσσονται σε κάποιο μουσικό είδος.

Στην παρουσίαση του βιβλίου σου στα Χανιά, κόσμος που βρέθηκε εκεί ακούγαμε να λέει ότι ευχαριστήθηκε πολύ διαβάζοντας το και γέλασε, κάτι που το θεωρήσες πολύ σημαντικό. Γιατί;

Μα γιατί το γέλιο είναι η μεγαλύτερη προ-

σευχή, ο ύψιστος διαλογισμός και η καλύτερη γυμναστική του ανθρώπινου σώματος και είναι και... αντιγηραντικό. Το γέλιο είναι ένας τρομερός τροναδόρος που από το τρανταχτό γέλιο της παρέας μέχρι τον αυτοσαρκασμό κάνει τον άνθρωπο πιο οξυδερκή, του δίνει προσωπική ταυτότητα. Το γέλιο αποτελεί επαναστατική πράξη στο σύννεφο της κατάθλιψης που έχει κάτσει πάνω από τον ελληνικό χώρο.

Είσαι από αυτούς που περίμεναν να συμβεί αυτό που ζούμε τα τελευταία χρόνια, η κρίση, η κατάρρευση των πάντων;

Δες το "Μακρύ χειμώνα" τη δεκαετία του '90, την αρθρογραφία μας, τις συνεντεύξεις μας. Ουρλιάζαμε ότι είμαστε πτωχευμένοι

Ποτέ σε αγρανάπαυση!

Ως "Χαϊνήδες" αυτήν την εποχή γράφετε μουσική, τραγούδια, ετοιμάζετε κάτι ή βρίσκεστε σε αγρανάπαυση;

Αγρανάπαυση; Ε! Δεν το λες και αγρανάπαυση. Πέρυσι είχαμε η συνεργασία με τον Ψαραντώνη με το "Πέρα από τα σύνορα", την παράσταση το "Σωματίδιο του θεού" και τον "Ερωτόκριτο" που πήραν τόσο καλές κριτικές, το βιβλίο, οι ευρωπαϊκές περιόδεις. Εγώ που πάντα μου αρέσει να κείτομαι και να κοιτάζω το ταβάνι, με πιάνουν τα γεγονότα και είμαι από τα βουνά στις θάλασσες και από τους κάμπους στα λαγκάδια. Παράξενα τοπία εξερεύνησης με καλούν συνεχώς.

από τότε. Γιατί ο ελλαδικός χώρος αποτελούνταν από κοινωνίες, απόλυτα πολιτισμικά πτωχευμένες.

Όταν χάσεις το πολιτισμικό σου κεφάλαιο θα χάσεις και το οικονομικό κεφάλαιο. Μιλάγαμε για κρίση και όλοι γελούσαν, ο κόσμος το κατάλαβε όταν η κρίση κτύπησε την τσέπη του. Η κρίση όπως προυπήρχε και ήταν βαθύτατα πολιτισμική.

Πλέον μας λένε ότι είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι στην κρίση και ότι «μαζί τα φάγαμε»...

Στο λέω προκλητικά ότι συμφωνώ με τον Πάγκαλο ότι τα φάγαμε μαζί! Αλλά πού είναι η διαφορά; Οτι ο καθένας έχει το μικρό ή το μεγάλο μερίδιο ευθύνης. Και το πολύ μεγάλο μερίδιο ευθύνης έχουν αυτοί που έχουν δημόσιο λόγο, δηλαδή: Δημοσιογράφοι, πολιτικοί και καλλιτέχνες, αυτοί μιλάνε σε πολύ κόσμο.

Τώρα αν ο πατέρας μου από την κοινή αποθήκη έφαγε ένα πιάτο στάρι και κάποιοι ολόκληρους τόνους σταριού είναι το ίδιο; Η ο Πάγκαλος και το πολιτικό σύστημα που ήταν οι κλειδούχοι της αποθήκης έχουν το πολύ μεγάλο μερίδιο ευθύνης; Όλοι φταίμε αλλά αυτοί που έχουν το δημόσιο λόγο οδήγησαν τη χώρα στα βράχια.

Ανησυχείς για το μέλλον μας ως ανθρώπινο είδος;

Η κατάσταση στον πλανήτη είναι ανισόρροπη γιατί ο άνθρωπος δεν έχει την πνευματικότητα να διαχειριστεί τα τρομερά τεχνολογικά επιτεύγματά του. Βρισκόμαστε σε μια μοιραία κατάσταση που γατρεύεται ή με μια μεγάλη ασθένεια ή ένα μεγάλο έρωτα. Ας ελπίσουμε να συμβεί το δεύτερο...

Το τεχνολογικό επίτευγμα δεν είναι από μόνο του καλό ή κακό. Βλέπεις ένα μαχαίρι κόβει το ψωμί και σφάζει και άνθρωπο. Εξαρτάται από τη συνειδητότητα της παγκόσμιας κοινότητας και τη διάχυση του πολιτισμικού κεφαλαίου να χρησιμοποιήσει για το καλό της οποιοδήποτε τεχνολογικό επίτευγμα.

Και κάτι προσωπικό για το τέλος. Εχομείς διαβάσει να σε λένε περίεργο και εκκεντρικό... πώς τα αντιμετωπίζεις όλα αυτά;

Εκκεντρικός; Μάλλον... φυγοκεντρικός σαν τα ελαιοτριβεία (γέλια) είναι καλύτερο. Δεν τους καταλαβαίνω τους χαρακτηρισμούς αυτούς, αφού καλά-καλά εγώ δεν γνωρίζω τον εαυτό μου, πώς να καταλάβω τους χαρακτηρισμούς αυτούς;

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ

kakatsakis@sch.gr

2ο Νηπιαγωγείο Χανίων

Στέλνω μήνυμα, αναλαμβάνω δράση...

01/12/2015

Στο music studio της Δημοτικής βιβλιοθήκης Χανίων όπου ηχογραφήσαμε το δικό μας τραγούδι για την ανακύκλωση.

[...]Απεγκλωβισμένες και εμείς από τις στερεοτυπικές κουλτούρες της τάξης συμμετείχαμε φέτος σε ένα πρόγραμμα "Litter less" που οργανώθηκε από την Εταιρεία Προστασίας της Φύσης. Σε αυτό το πρόγραμμα, η σχολική κοινότητα αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και οργανώνει δράσεις εντός και εκτός των σχολικών τειχών που έχουν ως γενικότερο στόχο την ευαισθητοποίηση της πολιτείας και των πολιτών σε θέματα διαχείρισης αλλά και μείωσης των απορριμμάτων. Με βάση τον συγκεκριμένο στόχο οργανώσαμε τις εξής συμβολικές αλλά και ουσιαστικές δράσεις:

Δώσαμε στους γονείς σακούλες απορριμμάτων μπλε και πράσινες συμβολικά καθώς και 2 πίνακες διπλής εισόδου (για καταγραφές από τα παιδιά) για την πραγματοποίηση του προγράμματος ανακύκλωσης και περιορισμού των σκουπιδιών στο σπίτι. Πίνακες διπλής εισόδου για να καταγράφουν τα παιδιά την ανακύκλωση στο σπίτι, δίνονταν κάθε εβδομάδα για ένα μήνα. Κάθε Τετάρτη οι γονείς πρόσφεραν δεκατιανό με φρέσκο χυμό πορτοκάλι και χύμα γιαούρτι με μέλι με στόχο τη μείωση των συσκευασιών στο σχολικό χώρο.

Πραγματοποιήθηκε έρευνα δράση για τον εντοπισμό κάδων απορριμμάτων που έχει τοποθετήσει ο Δήμος στην εγγύτερη περιοχή του σχολείου μας. Η καταγραφή πραγματοποιήθηκε πάνω σε χάρτες που εκτυπώσαμε από τον ιστότοπο google earth με τη βοήθεια μεγαλύτερων παιδιών από το Δημοτικό σχολείου που συστηαζόμαστε. Διανεμήθηκαν επίσης σε στοχευμένα νοικοκυριά ερωτηματολόγια που δημιούργησαν τα ίδια τα παιδιά με στόχο τη διαπίστωση ελλείψεων από μεριάς της πολιτείας στο θέμα της διαχείρισης και της καθαριότητας των κάδων απόρριψης αλλά και για την αποτύπωση ανακυκλωσιμων μορφών συμπεριφοράς από τους συμπολίτες μας.

Κατασκευάσαμε ένα γλυπτό εξωτερικού χώρου (reminder) το οποίο αποτελείται από ανακυκλώσιμα υλικά που έφεραν παιδιά και γονείς κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας στο σχολείο. Στόχος της κατασκευής είναι να θυμίζει σε όλους την ανάγκη της ανακύκλωσης και της επανάχρησης των υλικών.

Εκπαιδευτικοί και παιδιά επεξεργαστήκαμε και ομαδοποιήσαμε τις απαντήσεις στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο και με τη βοήθεια των πρώτων (εκπ/κών) τα παιδιά έγραψαν ένα γράμμα προς την υπηρεσία της ΔΕΔΙΣΑ που εκθέτει τα προβλήματα που θέτουν οι κάτοικοι και ζητά αντίστοιχες λύσεις. Ο κ. Ξανθουδάκης αντιπρόσωπος της Σχολικής Επιτροπής του Δήμου και μέλος της οικολογικής μας επιτροπής ανταποκρινόμενος με ευαισθησία παρέλαβε το γράμμα από τα παιδιά και υποσχέθηκε ότι θα κάνει ό,τι μπορεί για να βοηθήσει σε αυτήν την κατεύθυνση. Αξίζει τον κόπο να αναφέρουμε ότι η Σχολική Επιτροπή του Δήμου μετά από σχετική εισήγηση του κ. Ξανθουδάκη επικυρώθηκε το νηπιαγωγείο μας με ένα ποσό για την αγορά πάνινων τσαντών με το σήμα της ανακύκλωσης, που θα αξιοποιούνται καθημερινά από γονείς και παιδιά στα ψώνια τους.

Δημιουργήσαμε ένα δίστιχο με τα παιδιά του σχολείου μας το οποίο γράψαμε σε πανό και το αναρτήσαμε πομπωδώς κοντά στο παρακείμενο σούπερ μάρκετ όπου τα απορρίμματα καθημερινά ξεχειλίζουν, ένδειξη της υπερκαταναλωτικής μανίας των συμπολιτών μας. Το πανό μας γράφει: «Το σκουπίδι σαν πετάς θυμίζου τα παιδιά εμάς, βάλε στον κάδο τον σωστό, γυα-

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

«Ας ελπίσουμε ότι το μήνυμά της ανάγκης υιοθέτησης περιβαλλοντικών μορφών συμπεριφοράς και του αδιέξοδου δρόμου που βαδίζουμε αδιαφορώντας για κάθε τι που συμβαίνει έξω από την πόρτα μας, τώρα που ειπώθηκε από παιδικά χείλη που δεν έπαψαν ποτέ να χαμογελούν και να ελπίζουν, που έμαθαν να αγαπούν και να φροντίζουν τη φύση γύρω τους, θα περάσει στην ψυχή των κατοίκων της πόλης μας... γιατί αυτό το χαμόγελο, αυτή την ελπίδα έχουμε χρέος να την αγκαλιάσουμε και να τη σπκώσουμε ψηλά, ίσαμε τον ήλιο».

Τα που γράφουν εν είδει επιλόγου οι νηπιαγωγοί του 2ου Οικολογικού Νηπιαγωγείου Χανίων Ελένη Βρετουδάκη, Εύη Δήμου και Μαρία Κατσικανδαράκη, στο κείμενο με τίτλο "Στέλνω μήνυμα αναλαμβάνω δράση" (μέρος του φιλοξενείται στον σημερινό Παιδότοπο) που μαζί με σχετικές φωτογραφίες που μου έστειλαν και στο οποίο αναφέρονται στις πρωτοβουλίες που ανέλαβε και στις δράσεις που οργάνωσε η σχολική τους κοινότητα, στοχεύοντας «στην ευαισθητοποίηση πολιτείας και πολιτών σε θέματα διαχείρισης και μείωσης των απορριμμάτων». «Όσο πιο μικρό είναι το ανάστημά των μαθητών, τόσο πιο μεγάλο πρέπει να είναι το

ανάστημά των δασκάλων», για να ακουστεί η φωνή τους. Το ξέρουν καλά και οι δασκάλες του 2ου (Οικολογικού κατ' όνομα και κατά χάρη) Νηπιαγωγείου Χανίων, αυτό! Συγχαρητήρια και για τη συγκεκριμένη δουλειά σας συναδέλφισες! Και βέβαια, καλή επιτυχία στην παρουσίαση του προγράμματος που θα γίνει στην Αθήνα από την Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, το επόμενο Σάββατο 30 Ιανουαρίου γιορτή των Ιεραρχών. Πάντα άξια Ελένη, με τις συνεργατίδες σου!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος

25/11/2015

Παζάρι από επαναχρησιμοποιημένα βιβλία και παιχνίδια: Κι ανταλλάξαμε και δώρα, μ' ευχαρίστηση πολλή, δίνοντας έτσι στα παιχνίδια μία δεύτερη ζωή!

11/11/2015

Το "γλυπτό" μες την αυλή, μας κοιτά με δε μιλιά, μας θυμίζει στη στιγμή, πού πετάμε κάθε τι.

12/11/2015

Σας το λέμε δυνατά: ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΠΑΙΔΙΑΑΑΑ και κρεμάμε το πανό μας για να πούμε τον καημό μας!

λί, αλουμίνιο, πλαστικό».

Συνθέσαμε ένα ποίημα το οποίο μελοποιήσαμε με τη βοήθεια της μουσικού Νάνσυ Τζεράκη και ηχογραφήσαμε στο music studio στον χώρο της βιβλιοθήκης Χανίων με στόχο τη διάχυση του μηνύματος της ανακύκλωσης από παιδικά χείλη μέσω του ραδιοφώνου.

Παιδιά και γονείς σκέφτηκαν έξυπνες ιδέες για την αγορά υγιεινών τόπιων παραδοσιακών προϊόντων και τη μείωση της κατανάλωσης συσκευασιών π.χ. να αγοράζουμε μπισκότα χύμα από το φούρνο της γειτονιάς. Οι ιδέες των γονέων οργανώθηκαν σε μορφή λίστας και δόθηκαν σε ειδικό φυλλάδιο στους γονείς του νηπιαγωγείου όπως και διανεμήθηκαν ευρύτερα στη περιοχή του σχολείου από τα ίδια τα παιδιά.

Τέλος πραγματοποιήθηκε παζάρι για ανακύκλωση βιβλίων και

επιτραπέζιων παιχνιδιών σε χώρο δίπλα στο νηπιαγωγείο μας. Κάθε παιδί έφερε από ένα βιβλίο που έχει διαβάσει και ένα παιχνίδι που έχει παίξει αρκετά. Τα παιχνίδια και τα βιβλία ανταλλάχθηκαν με κλήρωση. Στη διαδικασία προσκλήθηκαν και οι δύο πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Ακόμα εκπαιδευτικοί και παιδιά μετά από μια σειρά επιμορφωτικών διαδικασιών όπου ενημερώσαμε τα νήπιά μας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αλλά και σχετικών συζητήσεων και προβληματισμών, δημιουργήσαμε ένα παραμύθι με τίτλο "Ο Ρόκο και τα μουσικά φίλτρα". Το παραμύθι αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων από την υπεύθυνη Σχολικών δραστηριοτήτων κα Καβαζίδου. Αναρτήθηκε επίσης από εμάς στην αγγλική γλώσσα στην ιστοσελίδα των Eco schools που συμμετέχει το νηπιαγωγείο μας.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε από την καρδιά μας τους ακούραστους συνοδοιπόρους μας τους γονείς, τη σχολική κοινότητα που ανταποκρίνεται με θετικό πνεύμα σε κάθε μας πρόταση, τον Δήμο Χανίων που παρά τις οικονομικές δυσκολίες είναι παρών με όποιο τρόπο δύναται, τους κατοίκους που συνεργάστηκαν άσφογα για την ασφαλή διακίνηση του ερωτηματολογίου των παιδιών αλλά και τον τοπικό Τύπο μέσω του ΠΑΙΔΟΤΟΠΟΥ για τη δυνατότητα παρουσίασης των έργων και των δράσεων του μικρού μας σχολείου που λειτουργεί σαν εργαστήριο ζωής για μικρούς και μεγάλους. [...].

Ελένη Βρετουδάκη, Εύη Δήμου,
Μαρία Κατσικανδαράκη

σερφ@ρίσματα

της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Γιούπιι!

<http://yupibar.blogspot.gr>

Φανταστείτε μια εφαρμογή που σας δίνει πρόσβαση σε περισσότερα από 2.300 τηλεοπτικά κανάλια, 4.500 ραδιοφωνικούς σταθμούς, 1.400 διαδικτυακά παιχνίδια, εφημερίδες από όλο τον κόσμο, περιοδικά, online αυτόματους μεταφραστές, χάρτες, φωτογραφίες, software... Φανταστείτε τώρα πως αυτή η εφαρμογή έχει δυνατότητα να σας "στείλει" με ελάχιστα κλικ σε sites μαγειρικής, σε επιλεγμένα βιντεάκια από το youtube, να σας προσφέρει διαδικτυακό ξημπητήρι (!) και ένα σωρό ακόμα online γκατζετάκια! Φανταστείτε τέλος, πως αυτή η εφαρμογή, καθόλου φανταστική δεν είναι, αλλά εντελώς πραγματική. Και μπορείτε να την βρείτε στην παραπάνω διεύθυνση. Πρόκειται για το yupibar, που εκτός όλων των υπόλοιπων καλών του, μπορείτε να το αποκτήσετε εντελώς δωρεάν, είναι νόμιμο και πανεύκολο στη χρήση.

Ολες οι ειδήσεις μαζί

<http://news.originalsignal.com>

Για εσάς που αγαπάτε να διαβάζετε ειδήσεις, και να απολαμβάνετε τον καφέ σας σερφάροντας στο διαδίκτυο διαβάζοντας τα νέα από τον κόσμο, αυτός ο ιστότοπος είναι ιδανικός.

Εδώ λοιπόν θα βρείτε όλες τις ειδήσεις από τα μεγαλύτερα ειδησιογραφικά κέντρα καταχωρημένες ανά κατηγορία, αλλά και κατά εφημερίδα, portal, κανάλι κ.λπ., ώστε να μπορείτε να βρίσκετε ανά πάσα στιγμή τα νέα εκείνα που αγαπάτε περισσότερο να διαβάζετε. "Οπιστείτε" με μια ζεστή κούπα καφέ, χαλαρώστε στην πολυθρόνα σας, και απολαύστε την ανάγνωση!

Από το μέλλον με αγάπη!

www.futureme.org

Και τέλος κάτι παράξενο, περίεργο, και... γαργαλιστικό! Όσοι θυμάστε την ταινία "επιστροφή στο μέλλον", το συγκεκριμένο site θα τους φανεί αρκετά παρόμοιο. Εδώ λοιπόν μπορείτε να γράψετε ένα email στον εαυτό σας(!) το οποίο ωστόσο θα το παραλάβετε στο μέλλον. Δηλαδή, με άλλα λόγια, γράψετε σήμερα ότι μπορεί να έχετε στον νου (υποδείξεις, ελπίδες, όνειρα, ή ότι τέλος πάντων νομίζετε πως θα ενδιαφέρει τον μελλοντικό σας εαυτό) και το στέλνετε στον εαυτό σας στο μέλλον. Προκαθορίζετε την ημερομηνία παράδοσης (ένα χρόνο, πέντε χρόνια, δέκα χρόνια, είκοσι;) και στέλνετε το mail. Φανταστείτε λοιπόν τη μελλοντική στιγμή, που έχοντάς το πια ξεχάσει, θα σας έρχεται στα χέρια σας ένα ηλεκτρονικό "χαρτί" με στοιχεία του παρελθόντος... Τρομακτικό και ενδιαφέρον ταυτόχρονα!

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Παγκόσμιο συνέδριο τυπογραφίας και οπτικής επικοινωνίας

Στις 7, 8 και 9 Ιουλίου 2016 θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη, στους χώρους του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, το 6ο Παγκόσμιο Συνέδριο Τυπογραφίας και Οπτικής Επικοινωνίας (ICTVC) με θέμα "Συζητάμε προτεραιότητες | Αναπτύσσουμε τον κλάδο".

α εργαστήρια που θα προηγηθούν του Συνεδρίου (5 και 6 Ιουλίου) καθώς και οι εκθέσεις, θα αποτελέσουν για μια ακόμη φορά σημαντικό μέρος της διοργάνωσης.

Το ICTVC έχει καθιερωθεί παγκοσμίως ως μία από τις σημαντικότερες διοργανώσεις που εξερευνούν θέματα τυπογραφίας και οπτικής επικοινωνίας. Από το ξεκίνημά του, τον Ιούνιο του 2002, άνθρωποι από διαφορετικούς χώρους, με κοινό χαρακτηριστικό το πάθος για την έρευνα, την εκπαίδευση και την πρακτική σε σχέση με την οπτική γλώσσα, συμμετέχουν στο συνέδριο.

Το ICTVC προσελκύει ομιλητές υψηλού επιπέδου από διαφορετικούς χώρους, που οι διαδρομές τους συναντώνται στο πεδίο του τυπογραφικού σχεδιασμού. Αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ποιοτικά χαρακτηριστικά του συνεδρίου που ξεκίνησε την πορεία του το καλοκαίρι του 2002. Την ιδέα για τη διοργάνωσή του είχε ο Κλήμης Μαστορίδης, ο οποίος ανέλαβε και το βάρος της πρακτικής υλοποίησής του. Με τη στήριξη συνεργατών, φίλων και γνωστών, τόσο από την Ελλάδα όσο και το εξωτερικό, το 1ο ICTVC πραγματοποιήθηκε με απόλυτη επιτυχία

τον Ιούνιο του 2002 τοποθετώντας την Ελλάδα και τη Θεσσαλονίκη στον διεθνή τυπογραφικό χάρτη. Το 2ο (2004) και 3ο (2007) ICTVC έγιναν επίσης στη Θεσσαλονίκη ενώ το 4ο (2010) και 5ο (2013) πραγματοποιήθηκαν στην Λευκωσία.

Το 6ο ICTVC συνδιοργανώνεται από το Ινστιτούτο Μελέτης και Έρευνας της Τυπογραφίας και Οπτικής Επικοινωνίας, το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και το Πρόγραμμα "Γραφικής Επικοινωνίας" του Τμήματος Σχεδιασμού και Πολυμέσων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Υποστηρίζεται από το Τμήμα Τυπογραφίας και Γραφικής Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου του Reading Αγγλίας, το Τμήμα Γραφιστικής της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών του ΤΕΙ Αθηνών, την ISTD (International Society of Typographic Designers), την ATyPI (Association Typographique Internationale), το IP3 (Institute of Paper, Printing & Publishing), το IIID (International

Institute for Information Design), την ΕΓΕ (Ενωση Γραφιστών Ελλάδας), την Πανελλήνια Ενωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, το Μουσείο Τυπογραφίας Χανίων, το Δημοτικό Μουσείο Χαρακτικής Χαμπή, και το Μουσείο Design Θεσσαλονίκης.

Οι early bird εγγραφές ανακοινώθηκαν. Το ποσό εγγραφής περιλαμβάνει είσοδο σε όλες τις ομιλίες/παραστάσεις, τις συνοδευτικές εκθέσεις, τα διαλείμματα για καφέ, καθώς την τσάντα του συνεδρίου και τη βεβαίωση συμμετοχής.

Εως και την 1 Μαρτίου 2016 | Early Bird Εγγραφή συνεδρίου: 120 ευρώ (κανονική τιμή 190 ευρώ).

Φοιτητές και Ανεργοί: 60 ευρώ.

Απαραίτητη βεβαίωση φοιτητικής ιδιότητας / Κάρτα ανεργίας.

Εργαστήρια: 40 ευρώ.

Περισσότερες πληροφορίες και εγγραφές: <http://www.ictvc.org/2016/el/registration>

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Θεατρικές παραστάσεις

"Το Όνειρο Ενός Γελοίου" του Φ. Ντοστογιέφσκι παρουσιάζει το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης στην αίθουσα του Βενιζέλιου Ωδείου Χανίων σε μετάφραση - διασκευή - σκηνοθεσία Γλύκα Στίου, πρωτότυπη μουσική Νικόλα Πιπερά, με τους Αγγελική Καρακαξίδου, Νικόλα Πιπερά, Γλύκα Στίου.

Παραστάσεις δίδονται έως 7 Φεβρουαρίου, κάθε Παρασκευή, Σάββατο και ώρα 9μ.μ., Κυριακή ώρα 7:30μ.μ.

Με ελάχιστα σκηνικά αντικείμενα και με όλα τα εκφραστικά τους μέσα, οι ηθοποιοί παρουσιάζουν δραματοποιημένο το λογοτεχνικό αυτό αριστούργημα, το οποίο εξακολουθεί να συγκινεί με την αλήθεια, το χιούμορ και τη γλαφυρότητα του, αν και δημοσιευμένο το 1877.

Τιμές εισιτηρίων: 12 ευρώ και 8 ευρώ (μειωμένο).

Ισχύουν εισιτήρια ΟΓΑ.

Προώληση - κράτηση θέσεων: Γραφεία Θεάτρου, Νικ. Φωκά 5, τηλ.: 2821044256.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ "ΚΥΔΩΝΙΑ"

Το έργο του Άντερς Λουστγκάρτεν "Λαμπεντούζα", σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, παρουσιάζεται στο θέατρο Κυδωνία στα Χανιά μέχρι και την Κυριακή 31 Ιανουαρίου, κάθε Παρασκευή και Σάββατο στις 9:30μ.μ. και τις Κυριακές απογευματινές στις 7:30μ.μ.

Το "Λαμπεντούζα" είναι ένα άκρως επίκαιρο και μαχητικό θεατρικό έργο του Άγγλου θεατρικού συγγραφέα Άντερς Λουστγκάρτεν, με θέμα το φαινόμενο της μετανάστευσης στις μέρες μας και την αντιμετώπισή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έργο που έχει δημιουργήσει ήδη μεγάλη αίσθηση με το πρώτο ανέβασμά του στο θέατρο Σόχο του Λονδίνου. Γραμμένο μέσα στο 2015, ανέβηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα στο θέατρο Κυδωνία στα Χανιά στις 18 Δεκεμβρίου 2015 σε μετάφραση Δημήτρη Κιούση, σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, σκηνικά και κοστούμια Ξανθής Κόντου, ενώ τους ήχων Δημήτρη Ιατρόπουλου, ενώ τους ρόλους του κειμένου ερμηνεύουν οι ηθοποιοί Κατερίνα Μαντίλ και Μιχάλης Βιρβιδάκης.

Τιμή εισιτηρίου: 12 ευρώ (γενική είσοδος).

Τα τραγούδια της ξενιτειάς

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Οι Έλληνες από την αρχαιότητα είχαν συνδέσει τη ζωή τους με το οδυσσειακό πνεύμα, δηλαδή ταξίδευαν παντού στον κόσμο. Η Ελλάδα στερημένη εκτεταμένων πεδιάδων και άλλων γεωλογικών πλούτων, δεν μπορούσε να ικανοποιεί τις ανάγκες των παιδιών της.

Ε μικηναϊκό αγγείο του 1100 π.Χ. απεικονίζονται τρεις εργάτες, κουβαλώντας το δισάκι τους με λίγο ψωμί, να ξενιτεύονται στην Αίγυπτο!

Τον εκπατρισμό αυτόν, τη θλιβερή εικόνα της περιπλανήσεως των νέων Ελλήνων στα ξένα και την επιστροφή στη γενέθλια γη, τραγούδησε η λαϊκή μούσα.

Διακρίνουμε τα τραγούδια αυτά αναλόγως του περιεχομένου τους σε διάφορες κατηγορίες, ήτοι α) σε τραγούδια της αναχωρήσεως και του αποχωρισμού, β) τους νόστους, δηλαδή που περιγράφουν τα δεινά της ξενιτειάς, τους πόνους, τις πικρίες, αλλά και την σφοδρή επιθυμία του ξενιτεμένου να επανίδει την γενέτειρα, γ) τα μηνύματα, οι χαιρετισμοί, τα πιττάκια δηλαδή, τα οποία στέλνει στους οικείους του ο ξενιτεμένος με τα χελιδόνια, τα περιστέρια ή άλλα ταξιδιάρικα πουλιά, δ) τα τραγούδια της επιστροφής, που εκφράζουν τη χαρά και τη συγκίνηση του επιστρέφοντος. Πατρίδα των τραγουδιών αυτών είναι η Ηπειρος, αλλά επικωριάζουν και σε άλλους τόπους (Μακεδονία, Ρούμελη κ.λπ.).

Τα τραγούδια της ξενιτειάς είναι πάρα πολλά, αλλά εδώ θα περιορισθούμε σε λίγα και αντιπροσωπευτικά:

α) Τραγούδια αναχωρήσεως: Αποχαιρετισμός: «Στα ξένα πας λεβέντη μου, κι εμένα που μ' αφήνεις;/ Πάρε κι εμένα, βάλε με σαν φούντα στ' άλογό σου./ -Τι να σε κάμω, λυγερή, τι να σε κάμω κόρη!/ Έχεις στα χέρια μάλαμα, έχεις στον κόρφο ασήμι,/ δεν είσαι μήλο κόκκινο στον κόρφο να σε βάλω...». Άλλο τραγούδι: «Αλψμονώ και χαιρομαι, θυμιούμαι και λυπούμαι/ Θυμήθηκα την ξενιτειά και θέλω να πηγαίνω./ -Σήκω, μάνα μ', και ζύμωσε καθάριο παξιμάδι/ να πάρ' ο γιος σ' στη στράτα του στις ξενιτειάς το δρόμο./ Με πόνους βάνει το νερό, με δάκρυα το ζυμώνει/ και με τ' αναστενάγματα βάνει φωτιά στο φούρνο./ Άργησε φούρνε να καείς και συ ψωμί να γένεις/ για να διαβεί ο κυρατζής κι ο γιος μου ν' απομείνει». (κυρατζής ο αρχηγός του караβανιού)

β) Τραγούδια του νόστου: Ο πόνος της ξενιτειάς περιγράφεται με τα πιο μελανά χρώματα. Τα βάσανα της ξενιτειάς είναι βαρύτερα κι από εκείνα του θανάτου των συγγενών και από εκείνα της αρρώστιας ή της αγάπης: «Την ξενιτειά, την ορφανιά την πίκρα, την αγάπη,/ τα τέσσερα τα ζύγιασαν, βαρύτερα είν' τα ξένα./ Ο ξένος εις την ξενιτειά πρέπει να βάζει μαύρα/ για να ταιριάζει η φορεσιά με της καρδιάς τη λαύρα». Στα ξένα είναι πικρή η αρρώστια. Κανείς δεν φροντίζει τον ασθενή ξενιτεμένο. Κι αν το ριζικό του τού έγραψε να πεθάνει στην ξένη

γη, κανείς δεν θα τον μοιρολογήσει. Άγνωστοι θα τον θάψουν σαν σκυλί, χωρίς παπά και ψάλτη, χωρίς κερύ και λιβάνι: «Παρακαλώ σε, Κύριε, και προσκυνώ, θεέ μου,/ του ξένου δος του ξενιτιά κι αρρώστια μην του δίνεις./ Τι αρρώστια θέλει στρώματα, θέλει προσκεφαλάδια,/ θέλει μανούλα στο πλευρό, γυναίκα στο κεφάλι,/ θέλει κι αρσενικό παιδί, κρύο νερό να φέρνει./ Γω τι είδα με τα μάτια μου σ' έναν αποθαμένον./ Τον πήγαν και τον έθαψαν σαν το σκυλί στον τάφο,/ χωρίς θυμιάμα και κερύ, δίχως παπά και ψάλτη,/ δίχως μανούλας κλάμματα, γυναίκα μοιρολόγια». Στην πατρίδα πίσω μένει μόνη μια μάνα, μια σύζυγος, μια αρραβωνιασμένη, μια αγαπημένη γυναίκα. Πικραίνεται και μαραζώνει για τον ξενιτεμένο και του λέει νοερά: «Ξενιτεμένο μου πουλί, χρυσό μου χελιδόνι,/ η ξενιτιά σε χαιρέται και 'γω πίνω φαρμάκι./ Τι να σου στείλω, ξένη μου, τι να σου προδοθήσω;/ Σου στέλνω μήλο, σέπεται, τριαντάφυλλο μαδιέται,/ σταφύλι ξερογιάζεται, κυδώνι μαραγκιάζει./ Να στείλω και το δάκρυ σ' ένα φτενό μαντήλι,/ το δάκρυ μ' είναι καυτερό και καίει το μαντήλι./ Τι να σου στείλω, ξένη μου, αυτού στα ξένα πούσαι;». Ο ξένος θλιμμένος και κουρασμένος περιδιαβαίνει στην ξένη γη. Δεν έχει χαρές ζωής, έστω τις απλές: «Γλυκοχαράζουν τα βουνά κ' οι όμορφες κοιμούνται,/ τα παλικάρια τα καλά, στα ξένα τυραγιούνται,/ τους τρώει η λέρα το κορμί, και το κιμέρ' τη μέση/ ανάθεμά σε ξενιτιά και 'συ και τα καλά σου!».

γ) Τραγούδια με μηνύματα: Ο ξενιτεμένος ζητεί να επικοινωνήσει με τους δικούς του, να τους μιλήσει για τα δεινά του και την τραγική μοίρα του. Εμπιστεύεται τα διαβατάρικα πουλιά προσωπικώς ή δίδοντας σ' αυτά πιττάκια, να τα παραδώσουν στους προσφιλείς του συγγενείς: «Μαύρα μου χελιδόνια κι άσπρα μου πουλιά,/ αυτού ψηλά που πάτε για χαμπλώσετε/ για να σας δώσω γράμμα για τον τόπο μου,/ να πάτε της καλής μου, της γυναίκας μου...». Σε άλλες στιγμές, πιο ταραγμένες συναισθηματικά ζητεί ο ξένος από τα πουλιά, να πάρουν και τον ίδιο για την πατρίδα: «Πουλιά μου διαβατάρικα εκεί ψηλά

που πάτε,/ μην πάτε για τον τόπο μου, για την παλιά πατρίδα,/ για λίγο χαμπλώσετε να πάρετε κι εμένα,/ που έχω χρόνους δώδεκα στο σπίτι μου να πάω...».

δ) Τραγούδια της επιστροφής: Ερχόταν κάποτε η γλυκιά ημέρα της επιστροφής, «το νόστιμον ήμαρ» του Ομήρου. Οι αποστάσεις ήταν μεγάλες. 35 μέρες ταξίδι από το Βουκουρέστι στα Ζαγόρια. Επρεπε η εποχή να είναι κατάλληλη για ταξίδι, δηλαδή άνοιξη: «Τώρα είναι ο Μάης κι η άνοιξη, τώρα το καλοκαίρι,/ τώρα φουντώνουν τα κλαριά κι ανθίζουν τα λουλούδια./ Τώρα κι ο ξένος βούλεται, στον τόπο του να πάγει./ Νύχτα σελώνει τ' άλογο, νύχτα το καλιγώνει, βάζει ασπόμενα πέταλα, καρφιά μαλαματένια,/ βάζει τα φτερνιστήρια του, ζώνει και το σπαθί του...». Η γυναίκα του, πίσω στον τόπο του, και βέβαια έμεινε πιστή. Επρεπε, όμως, αυτό και ν' αποδειχθεί. Θα υπεβάλητο σε δοκιμασία σχετική! «Ερρόδιασ' η ανατολή και ημερών' η δύση./ Γλυκοχαράζουν τα βουνά κι ο αυγερινός τραβιέται,/ πάν' τα πουλάκια στες βοσκές κι οι όμορφες στη βρύση,/ βγαίνω κι εγώ κι ο μαύρος μου με τα λαγωνικά μου./ Βρίσκω μια κόρη πόπλενε σε μαρμαρένια γούρνα./ Τη χαιρετάω, δε μου μιλεί, της κρένω, δεν μου κρένει./ - Κόρη, για βγάλε μας νερό, την καλή μοίρα να 'χεις,/ να πιω κι εγώ κι ο μαύρος μου και τα λαγωνικά μου./ Σαράντα σίκλους έβγαλε στα μάτια δεν την είδα/ κι απάνω στους σαράντα δυο τη βλέπω δακρυσμένη./ - Γιατί δακρύζεις, λυγερή, και βαριαναστενάζεις;/ μήνα πεινάς, μήνα διψάς, μην έχεις κακή μάνα;/ - Μήτε πεινώ, μήτε διψώ, μήτ' έχω κακή μάνα.../ τον άνδρα 'χω στην ξενιτιά, εδώ και δέκα χρόνους.../ - Κόρη, ο καλός σου πέθανε, κόρη, ο καλός σου 'χάθη.../ (ακολουθεί η διαδικασία της αναγνώρισης με διάφορες ερωτήσεις - αποκρίσεις, από τις οποίες η κόρη δεν πείθεται ότι ο ξένος είναι ο άνδρας της και τέλος έχουμε έξοδο από το δράμα). - Πες μου σουσούμια του κορμιού και τότε σου πιστεύω./ Έχεις ελιά στα στήθια σου, κι ελιά στην αμασκάλη/ κι ανάμεσα στα δυο βυζιά τ' αντρού σου φυλαχτάρι./ Ξένη μου, εσύ είσ' ο άνδρας μου, εσύ και ο καλός μου!».

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Η νυχτερινή βάρδια του καλλιγράφου

» Μαρία Ξυλούρη (εκδόσεις Καλέντη)

Επί δεκατρείς μέρες έβρεχε στο Νιόφυτο.

Η βροχή άρχισε ένα πρωί με καταγάλανο ουρανό· τα σύννεφα ήρθαν αργότερα, σα να σύρθηκαν ανόρεχτα σε μια υπόθεση που δεν τα αφορούσε· στάθηκαν μαύρα και βαριά κι έκρυσαν το Νιόφυτο, το βουνό, τον κόσμο.

Είναι η ιστορία ενός ορεινού χωριού, του Νιόφυτου, που η πολυήμερη βροχή καταπόνισε το σαθρό του έδαφος και έκανε το χώμα να υποχωρήσει, παρασέρνοντας μαζί του ψυχές και κτίσματα, αναγκάζοντας τους κατοίκους του να αναζητήσουν μια νέα γη, δίπλα στη θάλασσα, τόπος που δεν άργησε να μετατραπεί σε θέρετρο, τώρα που η θάλασσα δεν φέρνει πειρατές και ληστές μα τουρίστες και ανάπτυξη. Δεν υπάρχει όμως τόπος που να μην έχει βουτηχτεί στο αίμα.

Κάποτε το χωριό χωρίστηκε στα δύο, ακολουθώντας το βάδισμα της χώρας, χωρίστηκε στα δύο επίσημα φέρνοντας στην επιφάνεια έχθρες και αντιδικίες χρόνων. Ο Λουκάς Ραγκούδης κατέδωσε τους κρυμμένους σε μια σπηλιά συγχωριανούς του. Για εσάς το έκανα, θα επαναλάμβανε στη γυναίκα του και στους γιους του. Εγκατέλειψαν το Νιόφυτο βρίσκοντας καταφύγιο σε ένα νησί, ένα νησί που τα κύματα το παρασέρνουν στο πέλαγος, και τα πλοία δυσκολεύονται να το εντοπίσουν για να δέσουν στο λιμάνι του.

Ο πρωτότοκος γιος του Λουκά θα πάρει την απόφαση να επι-

στρέψει στην πατρογονική εστία, σέρνοντας μαζί του και τον ίδιο, τον δράστη, στον τόπο του εγκλήματος, ελπίζοντας να μην διαιωνιστεί το μολυσμένο αίμα των Ραγκουδαίων ή έστω να αραιώσει αρκετά.

Η Μαρία Ξυλούρη βάζει δύο στοιχήματα στο τραπέζι, με αυτό το τρίτο της μυθιστόρημα, και τα κερδίζει. Το πρώτο σχετίζεται με την ιστορία· μέσα από την ιστορία του Νιόφυτου, η Ξυλούρη περνάει αναπόφευκτα μέσα από χιλιοειπωμένες θεματικές συμπληγάδες, όπως ο εμφύλιος, η εποχή της ευμάρειας και η κρίση, αλλά αποδεικνύει πως ακόμα και το πιο τετριμμένο θέμα, αν ξέρεις και πετύχεις να το χειριστείς με τον κατάλληλο τρόπο, δεν απολύει τίποτα από τη δεδομένη του βαρύτητα, παρά τις πλείστες αποτυχημένες απόπειρες αναπαγωγής και επανάληψής του από διάφορους δημιουργούς. Το δεύτερο στοίχημα έχει να κάνει με τα εκφραστικά μέσα της Ξυλούρη, με το πάντρεμα των λογοτεχνικών ειδών που αποπειράται. Ο μαγικός ρεαλισμός συνυπάρχει με το δηκτικό χιούμορ, το λαϊκό μυθιστόρημα με το μεταμοντέρνο και το γοτθικό. Ετερόκλητα, φαινομενικά τουλάχιστον, χαρακτηριστικά, που δείχνουν μία δημιουργία με ποικίλες αναγνωστικές προσλαμβάνουσες, επιρροές καλά χωνεμένες και τελικά επιτυχώς χρησιμοποιημένες, με σύνεση και χρηστικότητα, και όχι με διάθεση

επίδειξης.

Οι παρεκβάσεις στο κύριο σώμα της αφήγησης, την ιστορία των Ραγκουδαίων δηλαδή, προσθέτουν ρυακία και παραποτάμους, μετατρέποντας μια νουβέλα σε μυθιστόρημα, και αν και κάποιες στιγμές ξενίζουν, καθώς η κυρίως ιστορία διαθέτει τη μαγεία εκείνη που σαγηνεύει τον αναγνώστη, αποτελούν ξεκάθαρη, και άρα σεβαστή, συγγραφική επιλογή. Έχοντας διαβάσει και τα άλλα δύο μυθιστορήματα της Ξυλούρη (Rewind, Πώς τελειώνει ο κόσμος), είναι διακριτός ο συνδυαστικός ιστός που, παρά τη σαφή θεματική αλλαγή, υπάρχει, γεγονός που, πέρα από την αναγνωστική οικειότητα, επιτρέπει την παρατήρηση της εξέλιξης της συγγραφής. Υπάρχουν σελίδες, και μάλιστα αρκετές, δουλεμένες, θαρρείς, μέχρι το ανώτατο γλωσσικό όριο, σελίδες στις οποίες δεν περισσεύει ούτε μία λέξη, ενώ και η αφηγηματική φωνή "ακούγεται" ξεκάθαρη και δυνατή.

Η νυχτερινή βάρδια του καλλιγράφου είναι ένα μυθιστόρημα το οποίο πετυχαίνει κάτι σπάνιο και όμορφο· να απευθύνεται σε ένα μεγάλο μέρος του αναγνωστικού κοινού, χωρίς να προβαίνει σε εκπτώσεις.

Υ.Γ. Και την επιθυμία να διαβάσω ξανά Αντρέα Φραγκιά. Και αυτό θα πρόσθετα στις αρετές του βιβλίου.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ 9ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

«Ταξίδι» στα μουσεία των Χανίων

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

«Τα μουσεία της πόλης μας» είναι το θέμα του ημερολογίου 2016 του 9ου Δημοτικού Σχολείου Χαλέπας, που αποτελεί αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς του Συλλόγου Διδασκόντων.

Η δημιουργία του ημερολογίου μετατράπηκε σε project - παιδαγωγικό πρόγραμμα, αναφορικά με 12 μουσεία του Νομού Χανίων, τα εκθέματά τους, την ιστορία και τη γνώση που αυτά μεταφέρουν. Κάπως έτσι ξεκίνησε ένα παιδαγωγικό ταξίδι, που υλοποιήθηκε με επίσκεψη των εκπαιδευτικών και των παιδιών κάθε τμήματος σε ένα διαφορετικό μουσείο, όπου απόλαυσαν τα εκθέματά του. Το ημερολόγιο συμβάλλει στη διάχυση αυτής της εμπειρίας, επισμαίνει η διευθύντρια του σχολείου Τριανταφυλλιά Γιαννουλάκη.

Στις σελίδες του φιλοξενεί χρήσιμες πληροφορίες και τηλεφώνια για το κάθε μουσείο, καθώς και μια φωτογραφία των μαθητών/τριών από αυτήν την επίσκεψη. «Σκοπός του ημερολογίου είναι, ξεφυλλίζοντάς το να μας συντροφεύει κατά τη διάρκεια της χρονιάς με καλαισησία και σεβασμό στον πολιτισμό και την ιστορία. Ταυτόχρονα ενημερώνει τον παραλήπτη του ημερολογίου και τον προκαλεί να επισκεφτεί τα τόσο αξιόλογα μουσεία των Χανίων» αναφέρει η κα Γιαννουλάκη.

Κάθε μήνας συνοδεύεται με εικόνες και πληροφορίες για τα εκθέματα και τον σκοπό κάθε μουσείου, καθώς και με χρήσιμες πληροφορίες για τα τηλε-

φωνα και τις διευθύνσεις. Στις σελίδες του φιλοξενείται το Μουσείο Τυπογραφίας Γιάννη και Ελένης Γαρεδάκη, μοναδικό την Ελλάδα, που βρίσκεται 4 χλμ. μόλις από την πόλη των Χανίων, στο βιοτεχνικό πάρκο Σούδας.

Στις σελίδες του περιλαμβάνεται επίσης αφιέρωμα στο Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων, νεοαναγεργθέν κόσμημα της πόλης. Επίσης, παρουσιάζονται τα ακόλουθα μουσεία: Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, Βυζαντινό Μουσείο Χανίων, Μουσείο Σχολικής Ζωής, Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων (στην οδό Χάληδων), Λαογραφικό Σπίτι Χανίων, Οικία-Μουσείο Ελευθερίου Βενιζέλου, Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, Μουσείο Θαλάσσιου Πλούτου και Αλιευτικής Παράδοσης (Κολυμπαρίου).

Βιβλία

Το τμήμα

Πασχάλης Μαγγίδης

Εκδότης: Ιωλκός

Στο μυθιστόρημα ξετυλίγεται η ιστορία ενός νέου ανθρώπου, του Δημήτρη, ο οποίος εξαιτίας ενός περιστατικού για το οποίο μόνο τυπικά ήταν υπεύθυνος και οποτιμώνας τη δύσκολη κατάσταση

από την επερχόμενη οικονομική κρίση, υπέβαλε την παραίτησή του στην επιχείρηση που εργαζόταν.

Η αιφνίδια απώλεια των κεκτημένων, η έλλειψη προοπτικής και το πολύμηνο κα-

θημερινό άπραγο κυνήγι αναζήτησης δουλειάς, τον οδηγούσαν στην απόγνωση. Και δεν ήταν και μόνος. Είχε ήδη δώσει υπόσχεση σε μια κοπέλα που, λόγω των νέων συνθηκών, αδυνατούσε να εκπληρώσει. Η ψυχολογία του καθημερινά χειροτέρευε και πεισιθάνατες σκέψεις μπαινόβγαιναν στο μυαλό του. Απρόσμενα ένα τηλεφώνημα από μια φίλη του στην Αμερική, του έδωσε ελπίδα με τον ξενιτεμό του.

Άραγε θα τον πλανέψει ο ξένος τόπος ή θα νικήσει ο πόθος του για επιστροφή στην πατρίδα και στην αγαπημένη του; Και ποιο θα είναι τελικά το τμήμα της παρορμητικής αντίδρασής του να παραιτηθεί από τη δουλειά του;

Το κουκλόσπιτο

Jessie Burton

Εκδότης: Πατάκης

Μια φθινοπωρινή μέρα του 1686 η δεκαοχτάχρονη Νέλλα Όορτμαν χτυπά την πόρτα ενός αρχοντικού της πιο πλούσιας περιοχής του Άμστερνταμ. Έρχεται από την επαρχία για να ξεκινήσει μια νέα ζωή ως σύζυγος του εμπόρου Γιохάννες Μπραντ. Όμως αντί για αυτόν συναντά την πικρόχολη αδελφή του, τη Μάριν. Ο Γιохάννες δεν εμφανίζεται παρά αρκετά

αργότερα και προσφέρει στη νεαρή του σύζυγο ένα παράξενο γαμήλιο δώρο: ένα κουκλόσπιτο, μια πιστή απομίμηση του σπιτιού τους. Θα το εξοπλίσει ένας ακριβοθώροτος τεχνίτης,

του οποίου οι λιλιπούτειες δημιουργίες καθρεφτίζουν με τρόπο απροσδόκητο τις αληθινές ζωές τους...

Το περίκλειστο σύμπαν του οίκου των Μπραντ αρχικά βυθίζει τη Νέλλα στο σκοτάδι, καθώς όμως ανακαλύπτει ένα ένα τα μυστικά του, συνειδητοποιεί πως όλοι τους διατρέχουν ολοένα και μεγαλύτερο κίνδυνο...

Υπέροχο, μεθυστικό και γεμάτο αγωνία, το "Κουκλόσπιτο" αποτελεί μια συγκλονιστική ιστορία αγάπης και εμμονής, προδοσίας και εξιλέωσης, μια ιστορία που ακροβατεί ανάμεσα σε αυτό που φαίνεται και σε αυτό που είναι πραγματικά.

Η Κάδμω

Μέλπω Αξιώτη

Εκδότης: Κέδρος

Η "Κάδμω" (1972) είναι το κύκνειο άσμα της Μέλπω Αξιώτη (1903-1973), στο οποίο καταγράφεται η αγωνία της εξόριστης κεντρικής ηρωίδας να κρατήσει ζωντανή τη

μνήμη της γλώσσας και της πατρίδας της.

Το εμβληματικό αυτό έργο είναι ένας πικρός απολογισμός ζωής της συγγραφέως: τα παιδικά χρόνια

στη Μύκονο, τα προπολεμικά χρόνια στην Αθήνα, η εποχή που πρωτογράφει λογοτεχνία, η Κατοχή, τα δύσκολα χρόνια της εξορίας, η χαρά της επιστροφής και η επακόλουθη απογοήτευση, η μοναξιά, η ιλιγγιώδης αίσθηση του τέλους. Στον συγκινητικό αυτό λόγο εις εαυτόν, πολλοί από τους ήρωες που εμφανίζονται στα προηγούμενα βιβλία της Αξιώτη συντροφεύουν την Κάδμω στη μοναξιά της. Το ίδιο το κείμενο ανοίγει ένα μαγικό παράθυρο στο γίνεσθαι της αφήγησης, ενώ μέσα από μια ελεύθερη όσο και συναρπαστική γραφή η συγγραφέας συναντά τα προπολεμικά έργα της και αναστοχάζεται τη ζωή της.

Η ιστορία ενός

δικού μας

ανθρώπου

Νίκη Αναστασιά

Εκδότης: Καστανιώτης

Ενας ταλαντούχος ζωγράφος, ο Αλέξης Ραζής, καταρρέει στα είκοσι οκτώ του χτυπημένος από μια μορφή βαριάς με-

λαγχολίας. Δεκατέσσερα χρόνια μετά ο νεαρός Κωστής Σκαρλάτος αποφασίζει να γράψει ένα μυθιστόρημα για τη ζωή του. Ο επιδοξος βιογράφος, στην

προσπάθειά του να γνωρίσει το έργο, τις σκέψεις και το περιβάλλον του Ραζή, συναντά τους φίλους και παλιούς συντρόφους του καλλιτέχνη, τις γυναίκες που τον αγάπησαν, τον δάσκαλο και καθηγητή του. Μέσα από τις μαρτυρίες τους αναβιώνουν οι ιδέες, οι αγωνίες και οι ελπίδες των ανήσυχων νέων των πρώτων χρόνων της μεταπολίτευσης, ενώ σταδιακά ξετυλίγεται το νήμα της ζωής ενός γοητευτικού και αιγινιατικού προσώπου, από τα παιδικά του χρόνια μέχρι την ολοκλήρωση του τελευταίου του πίνακα.

Ένας ζωγράφος, ένα έργο, μια εποχή. Άνθρωποι που θέλησαν ν' αλλάξουν τη μοίρα αυτού του τόπου. Ένα βιβλίο που ιστορεί εκείνο το βουπό, το σάλαγο, το όνειρο, το μάταιο ηχοκόπημα. Αν ήταν μάταιο ή αν ήταν κάτι περισσότερο.

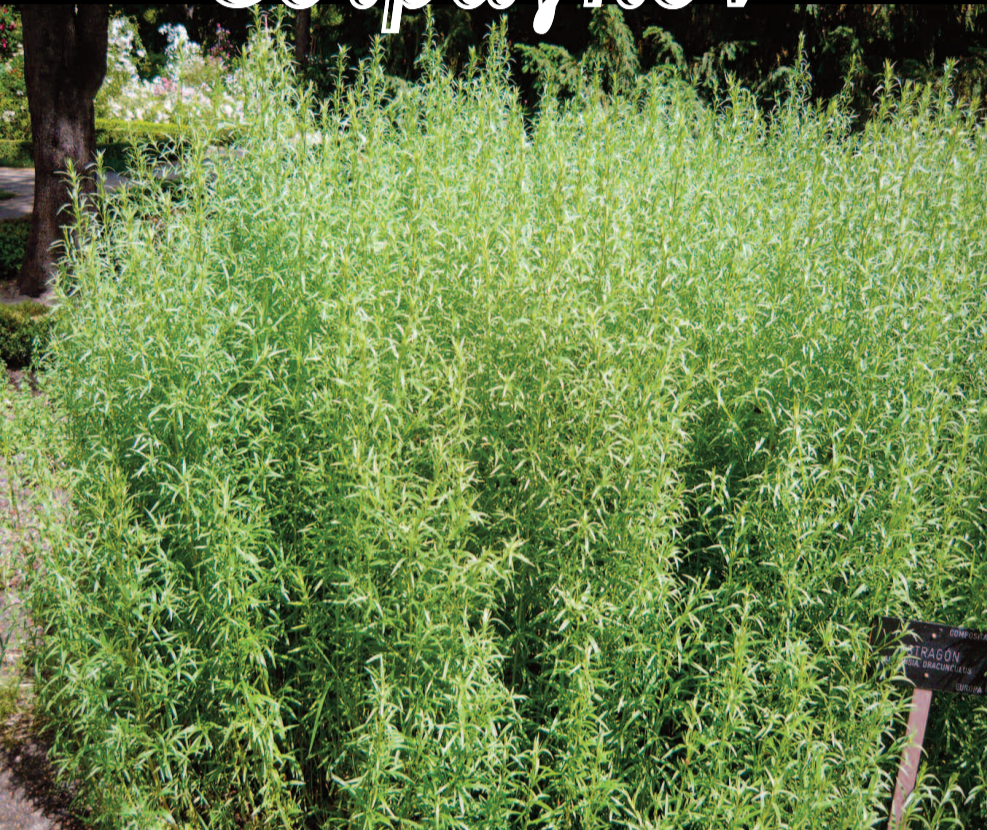

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Μια λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Artemisia dracunculus* (Αρτεμισία η δρακόντια) και ανήκει στην οικογένεια των Συνθέτων. Το Εστραγκόν προέρχεται από την ανατολική Ευρώπη. Θεωρείται ως ένα από τα πλέον χρήσιμα μαγειρικά βότανα. Έχει άρωμα ζεστό και λεπτό με ένα πικάντικο πικρό τσίμπημα. Το συναντούμε σε ποταμούς, ρυάκια, λιβάδια και αποξηραμένα εδάφη, με τις ονομασίες τραχούρι, αψίνθιο το δρακόντιο, δρακόντι, εστραγκόν, ταραγκόν.

Εστραγκόν

Είναι πολυετής ποώδης θάμνος το ύψος του οποίου κυμαίνεται από 80 έως 120 εκατοστά. Τον Χειμώνα επιζεί μόνο το ριζικό του σύστημα, που αποτελείται από την κεντρική ρίζα και πολλές οριζόντιες διακλαδώσεις που παίρνουν τη μορφή ριζωμάτων. Τα φύλλα είναι άμισχα, λογχοειδή (φτάνουν σε μήκος τα 10 εκατοστά), με λεία χείλη και πράσινα γυαλιστερά (η κάτω επιφάνεια του φύλλου είναι πιο γυαλιστερή από την άνω). Εκφύονται εναλλάξ υπό γωνία 120 μοιρών.

Ο βλαστός έχει εντεριώνη στο κέντρο και όσο χρόνο είναι τρυφερός έχει χρώμα καφέ-κοκκινωπό. Τα άνθη είναι μικρά, κίτρινου χρώματος ή πολύ ξανθού πράσινου, σε ταξιανθία σφαιρικής φόρμης, τα οποία σπάνια ανοίγουν πλήρως και εμφανίζονται τέλος καλοκαιριού. Ο καρπός είναι αχαίνιο.

Υπάρχουν δύο ποικιλίες του βοτάνου, το ρωσικό και το γαλλικό. Το ρωσικό εστραγκόν με καταγωγή από την Σιβηρία, θεωρείται το αρχικό φυτό από το οποίο προήλθε η γαλλική ποικιλία. Το άρωμα του ρωσικού υστερεί σε οξύτητα σε σχέση με το γαλλικό. Γενικά η γαλλική ποικιλία θεωρείται ανώτερη. Τα άνθη της ρωσικού είναι ερμαφρόδιτα και επικονιάζονται με τον αέρα. Τα άνθη του γαλλικού είναι στείρα και ο πολλαπλασιασμός του φυτού επιτυγχάνεται με διαίρεση της ρίζας που γίνεται συνήθως Μάρτιο-Απρίλιο.

Το εστραγκόν είναι ένα βότανο αρωματικό που χρησιμοποιήθηκε σε πολλές παραδοσιακές συνταγές. Τα φύλλα του είναι εδώδιμα και ωμά προστίθενται στις σούπες για άρωμα. Οι νέοι βλαστοί του φυτού μαγειρεύονται σαν λαχανικό. Θεωρείται σημαντικό λόγω της ευεργετικής επίδρασης του βοτάνου στην πέψη και χρησιμοποιείται συχνά σε λαδερές τροφές.

Είναι ένα από τα καλύτερα αρωματικά ξυδιού

και μουστάρδας.

Το εστραγκόν δεν ταιριάζει με άλλα μυρωδικά με μόνη ίσως εξαίρεση το λεμόνι και τα μικρά κρεμμυδάκια.

Το αποξηραμένο φυτό στη μαγειρική είναι αποδεκτό μόνον όταν δεν έχουμε διαθέσιμο το φρέσκο.

Χρησιμοποιήστε την μισή ποσότητα αποξηραμένου εστραγκόν για κάθε ακέρια ποσότητα φρέσκου. Το προσθέτουμε στο φαγητό μας μόνο προς το τέλος του μαγειρέματος, γιατί παρατεταμένο μαγείρεμα του προσδίδει πικρή γεύση και χάνεται το άρωμα του.

Ιστορικά στοιχεία

Είναι βότανο γνωστό από τα αρχαία χρόνια. Οι Ρωμαίοι το έβαζαν πάνω σε πληγές από δαγκώματα φιδιών.

Τον Μεσαίωνα το εστραγκόν ονομαζόταν Τραγκόνια ή Τάρχον που μάλλον είναι αραβικής προέλευσης. Η προέλευση του αραβικού ονόματος μάλλον προέρχεται από το ελληνικό δράκος (φίδι). Προφανώς το φυτό συνδέθηκε με τον ονομασία δράκος λόγω του σχήματος της ρίζας του και υπήρχε διαδεδομένη πεποίθηση πως το εστραγκόν όχι μόνο απέκρουε τα φίδια και τους δράκους, αλλά επίσης πως θεράπευε τα δαγκώματά τους.

Το μίγμα των χυμών εστραγκόν και μάραθου ήταν δημοφιλές ποτό για τους βασιλείς της Ινδίας. Στην Αγγλία έφτασε κατά τη Βασιλεία του Ερρίκου του 8ου, ο οποίος όπως λέγεται χώρισε την Αικατερίνη της Αραγονίας επειδή χρησιμοποιούσε απερίσκεπτα το εστραγκόν.

Στη λαϊκή ιατρική το χρησιμοποιούσαν για δαγκώματα ζώων και το θεωρούσαν φάρμακο για τον πονόδοντο. Στο Ιράν τα φύλλα του ρωσικού εστραγκόν τα έδιναν ως ορεκτικό στα άτομα που

A. umbelliformis

πάσχουν από ανορεξία.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα είναι πολύ αρωματικά, θμιίζουν γλυκόριζα και περιέχουν ιώδιο, βιταμίνες Α και C. Επίσης είναι μια εξαίρετη πηγή καλίου (μία κουταλιά περιέχει περίπου 145 μιλιγκράμ).

Τα φύλλα του γαλλικού εστραγκόν περιέχουν περίπου 2-3% αιθέριο έλαιο με κύρια συστατικά την εστραγκόλη (έως 80%) στην οποία οφείλεται το άρωμα του και την ισομερή με την εστραγκόλη ανηθόλη (10%).

Τα φύλλα του ρωσικού περιέχουν 1% αιθέριο έλαιο και τα κύρια συστατικά του είναι σαμπνίνη

(50%), μεθυλική ευγενόλη (30%), ελεμισίνη, ισοελεμισίνη και β-οκίμενη. Δεν περιέχει εστραγκόλη και για τον λόγο αυτό δεν έχει την γλυκιά μυρωδιά του γαλλικού εστραγκόν, τα φλαβονοειδή (κουερσετίν και πατουλετίν) που περιέχει του δίνουν την σκληρή και στυφή γεύση. Το αιθέριο έλαιο του γαλλικού είναι πιο ευώδες και έχει μεγαλύτερη εμπορική αξία από το αιθέριο έλαιο του ρωσικού εστραγκόν.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα άνθη τα φύλλα και οι νεαροί βλαστοί του φυτού. Ανθίζει από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο. Καταλληλότερη εποχή συγκομιδής θεωρείται όταν τα φυτά βρίσκονται στο στάδιο έναρξης της άνθησης.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως αντισκορβουτικό, διουρητικό, εμμηναγωγό, αντιπυρετικό, υπνωτικό, αντιελμινθικό και βοηθά σε προβλήματα πέψης και οδονταλγίας.

Το έγχυμα των φύλλων χρησιμοποιείται για τη θεραπεία της δυσπεψίας, φουσκώματα, ναυτία και λόξυγκα.

Δρα ως ήπιο πρεμιστικό και βοηθά σε ελαφρά προβλήματα αϋπνίας.

Έχει ήπιες ιδιότητες εμμηναγωγού και βοηθά σε καθυστέρηση περιόδου. Κατάπλασμα των φύλλων βοηθά σε ρευματισμούς, αρθρίτιδα, ποδάγρα και πονόδοντο. Το αιθέριο έλαιο χρησιμοποιείται για προβλήματα πέψης και έμμηνορρύθμισης.

Το φυτό νωπό ή αποξηραμένο έχει την ιδιότητα να απωθεί τα έντομα.

Σήμερα χρησιμοποιείται ελάχιστα από τους βοτανολογικούς και περισσότερο υιοθετείται ως ορεκτικό.

Παρασκευή και δοσολογία

Για προβλήματα αϋπνίας ή υπερευαισθησίας, το βότανο παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε μισό κουταλάκι του τσαγιού ξηρό βότανο, ένα φλιτζάνι βραστό νερό, το σκεπάζουμε για 40 λεπτά και στη συνέχεια σουρώνουμε και το πίνουμε χλιαρό, μία ώρα πριν κοιμηθούμε.

Προφυλάξεις

Αν και δεν έχει αναφερθεί τοξικότητα του βοτάνου, υπάρχει πιθανότητα η επαφή του δέρματος με τις ποικιλίες του βοτάνου να προκαλέσει δερματίτιδα ή άλλες αλλεργικές αντιδράσεις σε ορισμένους ανθρώπους.

Δεν επιτρέπεται η χρήση του κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.